

**«Затверджено»
Рішенням Виконкому
Федерації баскетболу України
24.06.2021 р.**

**Президент
Федерації баскетболу України**

М.Ю. Бродський

**Зі змінами, внесеними відповідно
до Рішення Виконавчого комітету ФБУ
від 22.07.2021р.**

**ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ
XXXI Чемпіонату та Кубку України з баскетболу
серед жіночих команд
сезону 2021/2022 рр.**

м. Київ, 2021

ЗМІСТ

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

ГЛАВА I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Стаття 1. Керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України
- Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України
- Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату
- Стаття 4. Права ФБУ
- Стаття 5. Права Клубу

ГЛАВА II. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

- Стаття 6. Учасники змагань
- Стаття 7. Клуб
- Стаття 8. Допінг-контроль
- Стаття 9. Допуск команди
- Стаття 10. Зміна назви Клубу та/або команди
- Стаття 11. Команда
- Стаття 12. Гравці
- Стаття 13. Головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 14. Ліцензування Клубу. Реєстрація
- Стаття 15. Заявка на участь у змаганнях
- Стаття 16. Заявка гравця протягом сезону
- Стаття 17. Документи, що надають Клубу після реєстрації

ГЛАВА III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

- Стаття 18. Відповідальність Клубу при проведенні ігор
- Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя
- Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків
- Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри
- Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

- Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри
- Стаття 24. Перенесення дати гри
- Стаття 25. Перенесення гри в інше місто або місце
- Стаття 26. Під час гри: гравці, головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 27. Медичне забезпечення
- Стаття 28. Допоміжний персонал
- Стаття 29. Група підтримки і талісман Клубу
- Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри
- Стаття 31. Використання мікрофона під час гри
- Стаття 32. Відеозапис та Інтернет-відеотрансляція гри
- Стаття 33. Інформаційно-статистичне забезпечення
- Стаття 34. Прес-конференція
- Стаття 35. Допуск спортивної споруди
- Стаття 36. Технічне обладнання

- Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі
- Стаття 38. Баскетбольний щит
- Стаття 39. М'яч
- Стаття 40. Додаткові вимоги

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

- Стаття 41. Процедура подання протесту
- Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор плей-оф

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

- Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу
- Стаття 44. Невиконання вимог щодо забезпечення безпеки матчу

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ. АПЕЛЯЦІЇ

- Стаття 45. Загальні положення
- Стаття 46. Процедура накладення санкцій
- Стаття 47. Апеляція
- Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків під час гри
- Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера
- Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера
- Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду
- Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів
- Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка
- Стаття 54. Акт насильства
- Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі
- Стаття 56. Неявка команди на гру
- Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

- Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації
- Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації під час проведення змагань
- Стаття 60. Фінансові витрати Клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)
- Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ
- Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків за одну Чемпіонату та Кубку України сезону 2021/2022 рр.

ГЛАВА IX. СУДДІВСТВО ІГОР

- Стаття 63. Загальні положення
- Стаття 64. Призначення на гру
- Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара
- Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара
- Стаття 67. Обов'язки комісара. Обов'язки старшого судді у разі, якщо комісар відсутній
- Стаття 68. Обов'язки спостерігача суддівства
- Стаття 69. Обов'язки делегата ФБУ
- Стаття 70. Обов'язки судді за секретарським столом

Стаття 71. Обов'язки статистика

Стаття 72. Оцінка суддівства

Стаття 73. Санкції за дії, що здійснені суддею, комісаром, суддею за секретарським столом, статистиком

Додатки

Додаток № 1. Заявка на участь в Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу

Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру

Додаток № 3. Анкета Клубу

Додаток № 4. Інформація про гравців команди

Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди

Додаток № 6. Вимоги до зйомки відео онлайн-трансляцій, технічного відео і передачі відеоматеріалів ігор

Додаток № 7. Вимоги до проведення прес-конференцій і передачі інформації про гру для офіційного сайту ФБУ

Додаток № 8. Вимоги з надання рекламних, спонсорських та технічних послуг

Додаток № 9. Інструкція з використання системи негайного відеоперегляду IRS під час ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

У тексті Правил проведення XXXI Чемпіонату та Кубку України сезону 2021/2022 (далі - Правила проведення) використовуються такі терміни та визначення:

- Агресивна поведінка - це дії фізичної особи або групи осіб, спрямовані на заподіяння моральної або іншої шкоди (за винятком фізичної) іншій особі, або групі осіб, без застосування прямого фізичного впливу, а також заподіяння шкоди майну юридичних або фізичних осіб, в тому числі із застосуванням фізичного впливу.

- Акт насильства - фізичний вплив однієї людини на іншу: нанесення поштовхів, ударів, побоїв, тілесних ушкоджень різними способами.

- Виконавчий комітет Федерації баскетболу України (далі – Виконком ФБУ) – виконавчий орган, який керує діяльністю ФБУ у період між Конгресами.

- ВЮБЛ (Всеукраїнська Юнацька Баскетбольна Ліга) - сукупність юнацьких команд, які беруть участь у Чемпіонаті України з баскетболу.

- Глядач - фізична особа, що перебуває в місці проведення гри Змагань - спортивній споруді, яка не є учасником гри, не пов'язана з організацією гри і іншим чином не задіяна в проведенні гри, в тому числі в забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки під час проведення гри. У цих Правилах проведення визначення «глядач» входить до визначення «вболівальник».

- ГСК - головна суддівська колегія - робочий орган, що формується ФБУ для забезпечення організації та проведення Змагань, у складі: головний суддя, заступник головного судді, головний секретар.

- Гравець - це спортсмен, який бере участь в Змаганнях.

- Гра/матч - складова частина Змагань, змагання двох баскетбольних команд в загальноприйнятому трактуванні цього поняття.

- Делегат Клубу – представник Клубу-господаря, який відповідальний за виконання всіх вимог, передбачених для Клубу-господаря при проведенні гри.

- Делегат матчу – особа, що призначена Департаментом і виконує свої обов'язки у відповідності з чинними Правилами проведення.

- Департамент інформаційних технологій (ІТ-Департамент) - структурний підрозділ ФБУ, який здійснює інформаційне та технічне забезпечення Змагань, що проводяться під егідою ФБУ.

- Департамент організації та проведення змагань (далі - Департамент) - структурний підрозділ ФБУ, що забезпечує організацію та проведення Змагань, які проводяться ФБУ і які проводяться під егідою ФБУ, та приймає рішення відповідно до регламентних документів ФБУ.

- Директорат чемпіонату України з баскетболу (далі - Директорат) - постійно діючий робочий орган ФБУ, який здійснює контроль за дотриманням учасниками Регламентів та Правил проведення Змагань, які проводяться ФБУ і які проводяться під егідою ФБУ.

- Дискваліфікація – санкція у вигляді відсторонення від участі в Змаганнях.

- Дисциплінарні санкції - це перелік заходів дисциплінарного впливу за порушення учасниками Змагань чинних Регламентів та Правил проведення Змагань, інших нормативних документів і рішень ФІБА та ФБУ.

- Домашня гра/матч - офіційна календарна гра Змагань, яка проводиться Клубом-господарем в спортивній споруді, що заявлена таким Клубом.

- ДЮСШ (дитячо-юнацька спортивна школа) - заклад спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю.

- Збірна команда України з баскетболу (чоловіча та жіноча, студентські, команди юніорів та юніорок, юнаків та дівчат різних вікових груп, що визначаються Внутрішнім Регламентом ФІБА (далі - збірні команди України) - сформована ФБУ, затверджена Виконкомом ФБУ та Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту в Україні, для підготовки та участі у міжнародних змаганнях.

- Змагання - Чемпіонат України з баскетболу серед жіночих команд (усі Дивізіони), Кубок України з баскетболу серед жіночих команд, Чемпіонат України з баскетболу серед молодіжних команд та інші змагання, що проводяться ФБУ та які проводяться під егідою ФБУ.

- Експертна комісія ФБУ (далі – ЕК ФБУ) – комісія ФБУ, яка розглядає протести команд на результати гри, звернення учасників Змагань щодо роз'яснень (дій) суддівських бригад, які обслуговують гру відповідних Змагань.

- Інтернет-відеотрансляція - трансляція відеозйомки матчу в глобальній мережі Інтернет в режимі реального часу або у запису.

- Клуб - юридична особа, створена відповідно до законодавства України, яка здійснює навчально-тренувальну, змагальну, фізкультурно-оздоровчу, виховну та іншу діяльність у сфері баскетболу, має одну або декілька баскетбольних команд, що беруть участь у Змаганнях, які організовуються та проводяться ФБУ або під егідою ФБУ. До поняття «Клуб» також відносяться спортивний та баскетбольний клуб, дитячо-юнацька спортивна школа, школа вищої спортивної майстерності, училище олімпійського резерву, збірна команда району, міста, області, інші спортивні заклади та організації, які здійснюють зазначену діяльність.

- Клуб-гість - клуб, команда якого який бере участь у матчі на майданчику суперника.

- Клуб-господар - клуб, команда якого який бере участь у матчі на своєму майданчику і відповідає за організацію та проведення матчу на своєму майданчику.

- Команда - колектив гравців, тренерів і супроводжуваних осіб, які беруть участь у Змаганнях.

- Комісія ФБУ з ліцензування баскетбольних клубів – робочий орган ФБУ, утворений для проведення процедури з ліцензування баскетбольних клубів – учасників змагань ФБУ.

- Комісія ФБУ з призначення суддів - робочий орган, створений для проведення заходів для призначення суддів на ігри Змагань.

- Кубок України (Кубок) - спортивні змагання, що проводяться ФБУ відповідно до чинних Регламенту та Правил проведення.
- Ліцензія категорії «А» - дає право гравцю виступати у Змаганнях і надається гравцю, який має українське громадянство і, відповідно до Регламенту ФІБА, має право виступати за збірні команди України.
- Ліцензія Категорії «Б» - дає право гравцю виступати у Змаганнях і надається гравцю, який має іноземне або українське громадянство, але, відповідно до Регламенту ФІБА, не має права виступати за збірні команди України.
- Ліцензія судді, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом (в т.ч. диктор-інформатора, статистика) – документ, що надає ФБУ і що дає право виконувати обов'язки судді, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом (в т.ч. диктора-інформатора, статистика) на іграх Змагань, які проводить ФБУ та які відбуваються під егідою ФБУ. Ліцензія має категорію «А», «В», «С», «Д».
- Ліцензія тренера – документ, що надає ФБУ і що дає право виконувати обов'язки тренера на іграх Змагань. Кожна ліцензія має категорію «PRO», «А», «В» та унікальний номер.
- Ліцензування Клубу – обов'язкова для усіх Клубів процедура допуску до участі в Змаганнях, що проводиться Комісією з ліцензування клубів перед початком сезону.
- Лист допуску – документ, який видається Департаментом і що містить перелік гравців, тренера, помічників тренера, супроводжуваних осіб і офіційних осіб команди для участі в іграх Змагань.
- Молодіжна ліга – Чемпіонат України з баскетболу серед молодіжних команд.
- Офіційна особа Клубу - фізична особа, що має право представляти інтереси Клубу та/або команди на підставі Статуту або доручення.
- Особа, що супроводжує команду - лікар, масажист, фізіотерапевт, менеджер, перекладач.
- Офіційний м'яч – баскетбольний м'яч, схвалений ФІБА, і затверджений ФБУ в якості ігрового м'яча для проведення Змагань.
- Офіційні Правила баскетболу - документ, затверджений ФІБА, який містить правила гри в баскетбол.
- Помічник тренера – особа, що допомагає тренеру в виконанні його професійних обов'язків до, під час і після гри і має право замінити його у випадку, якщо тренер не може продовжувати виконувати їх сам. Помічник тренера повинен мати ліцензію тренера ФБУ відповідної категорії.
- Правила проведення чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд (Змагань) - нормативний документ ФБУ, який визначає порядок і умови участі баскетбольних Клубів, команд, гравців, тренерів, офіційних і супроводжуваних осіб, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, делегатів, суддів за секретарським столом, статистиків та інших осіб у Змаганнях.
- Платформа ФБУ Sportbox – цифрова інформаційно-програмна система, яка слугує для упорядкування роботи з організації та проведення Змагань (реєстрація учасників, сплата внесків, документообіг між Клубом та ФБУ в особистому кабінеті Клубу).
- Регламент Змагань – нормативний документ ФБУ, який визначає умови проведення конкретного Змагання та включає в себе: цілі, завдання, організацію та керівництво, строки, місце, учасників, програму, безпеку та підготовку місць проведення Змагань, умови визначення переможців і призерів, їх нагородження, умови фінансування та матеріального забезпечення учасників, порядок подання заявок на участь та інші умови.
- Санкції (спортивні санкції, дисциплінарні покарання, штрафи) - міри

відповідальності за порушення учасниками Змагань чинних Регламенту, Правил проведення, інших нормативних документів та рішень ФІБА і ФБУ.

- Супроводжуючі особи - особи, включені до листа допуску, що виконують функціональні обов'язки в команді і мають право перебувати на лаві команди під час гри.

- Спортивна споруда - інженерно-будівельний об'єкт, що включає ігровий майданчик і трибуни для глядачів та відповідає Офіційним Правилам баскетболу і положенням чинних Правил проведення.

- Спортивний сезон - сукупність всіх ігор Змагань ФБУ у термін з 01 вересня по 31 серпня.

- Спортсмен (гравець) - фізична особа, що систематично займається баскетболом і бере участь в Змаганнях.

- Суддя, комісар, суддя за секретарським столом, статистик, спостерігач (суддівства) - фізичні особи, які мають ліцензії ФБУ і виконують свої обов'язки у відповідності до Офіційних Правил баскетболу та чинних Правил проведення.

- Технічна заявка на гру/матч - список гравців із зазначенням прізвища та імені, року народження, ігрового номера, а також тренерів і супроводжуючих осіб, із зазначенням прізвища та імені, і функцією, виконуваної на конкретному матчі.

- Трансляція - формування аудіо- та/або відеосигналу з матчу Змагань, його передача в ефір з метою його поширення для загального відома, наземними передавачами, з супутника або по кабелю в формі теле- і радіопрограм, що приймаються населенням, а також через всесвітню мережу Інтернет або по каналах мобільного зв'язку, які здійснюються в режимі реального часу (в прямому ефірі), або із затримкою, або в запису.

- Тренер – фізична особа, яка професійно здійснює навчально-тренувальну діяльність, спрямовану на виховання, навчання і вдосконалення майстерності баскетболістів, а також здійснює керівництво командою в ході проведення Змагань.

- Учасники Змагань – фізичні особи, які приймають участь в іграх Змагань: гравці, тренери, помічники тренера, медичний персонал, судді, комісари, судді за секретарським столом, інші особи, участь яких є обов'язковою у відповідності до Офіційних Правил баскетболу і чинних Правил проведення.

- ФІБА - Міжнародна Федерація баскетболу, визнана Міжнародним Олімпійським Комітетом і яка є членом Генеральної Асоціації міжнародних спортивних федерацій.

Всі терміни і визначення, передбачені текстом цих Правил проведення, можуть використовуватися як в однині, так і в множині, без шкоди для їх значення.

Всі терміни та визначення Правил проведення сформульовані лише для зручності і не можуть вплинути на юридичну значимість окремих положень Правил проведення.

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України

1.1. Загальне керування організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України здійснюється Федерацією баскетболу України (далі за текстом – ФБУ).

Безпосереднє проведення змагань покладено на Департамент організації та проведення змагань ФБУ (далі – Департамент), обласні (міські) федерації баскетболу, організації/клуби, на базах яких відбуваються змагання.

1.2. Реквізити Федерації баскетболу України

Найменування: Громадська спілка «Федерація баскетболу України»

Фактична адреса:

Спортивна площа, 1, Палац спорту,

Федерація Баскетболу України, офіс 315, м. Київ, 01001

Новою поштою – адреса:

вул. Шота Руставелі, відділення № 93, м. Київ, з доставкою в офіс для ____

Телефони:

Приймальня ФБУ (044) 239 86 01

Департамент змагань ФБУ (044) 239 86 04 (05, 07)

Електронна пошта: info@ukrbasket.net

Сайт fbu.ua

Юридична адреса:

01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 42

код ЄДРПОУ 16485927

ІВАН UA 96 320478 0000026006924433566

в АБ «Укргазбанк» м. Київ

МФО 320478

Неприбуткова організація

Не платник ПДВ

Загальна система оподаткування

Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України

2.1. Чемпіонат та Кубок України серед жіночих команд (далі – Змагання) проводяться відповідно до «Офіційних Правил баскетболу» з урахуванням усіх офіційних змін, уточнень, доповнень та інтерпретацій по окремих статтях «Офіційних Правил баскетболу», а також відповідно до цих «Правил проведення XXXI Чемпіонату та Кубку України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2021/2022 рр.» (далі – Правила проведення), та додатків, котрі є невід'ємною частиною цих Правил проведення, а також рішень Департаменту та ФБУ.

2.2. Правила проведення Змагань, а також усі додатки до Правил проведення, узгоджують та затверджують на засіданні Виконавчого комітету ФБУ, і вони можуть бути змінені та доповнені в будь-який час на підставі рішення Виконавчого комітету ФБУ, а в окремих випадках, на підставі рішення Департаменту.

2.3. Усі учасники Змагань автоматично визнають зобов'язання щодо безумовного, чіткого та належного дотримання положень та вимог чинних Правил проведення та «Офіційних Правил баскетболу», виконання рішень Департаменту, Директорату та ФБУ.

2.4. Всі положення та вимоги чинних Правил проведення автоматично поширюються на учасників Чемпіонату України з баскетболу серед жіночих команд (усі Дивізіони), Кубку України з баскетболу серед жіночих команд, Матчу Зірок серед жіночих команд, Чемпіонату України з баскетболу серед молодіжних команд, змагань серед аматорських команд та інших змагань, що проводяться ФБУ та які проводяться під егідою ФБУ (далі - Змагання).

Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату

3.1. **Департамент** організації та проведення Змагань є робочим органом ФБУ, який здійснює реєстрацію Клубу, команди для участі у Змаганнях, що проводяться під егідою ФБУ, організацію, проведення, оперативне керування і контроль за дотриманням всіма учасниками вимог та положень Регламентів та Правил проведення, рішень Департаменту, Директорату та ФБУ, а у разі їх порушень застосовує відповідні санкції відповідно до Дисциплінарних правил ФБУ.

3.1.1. Департамент має право приймати рішення щодо зміни системи проведення, призупинення та продовження Чемпіонату та Кубку України, інших змагань ФБУ.

3.1.2. Департамент впроваджує заходи з профілактики та запобігання поширення інфекційних, вірусних хвороб під час проведення Змагань та здійснює контроль за дотриманням вимог цих заходів учасниками змагань.

3.1.3. Функції Департаменту, зазначені в ст. 3, може виконувати особа, призначена Генеральним секретарем ФБУ відповідальною за проведення Чемпіонату України (Кубку України, інших змагань ФБУ).

3.2. **Директорат** чемпіонату (далі – Директорат) – орган ФБУ, що розглядає протести, звернення та листи, скарги учасників змагань, випадки порушень ними Правил проведення, рішень Департаменту та ФБУ, застосовує дисциплінарні санкції до учасників змагань відповідно до Правил проведення та Дисциплінарних правил ФБУ.

При виникненні ситуацій, рішення щодо яких неможливо прийняти на підставі положень чинних Правил проведення, Дисциплінарних правил ФБУ, Директорат має право ухвалити по них рішення, виходячи із загальних принципів та положень «Офіційних Правил баскетболу», документів ФБУ, ФІБА, норм чинного законодавства України.

3.3. У випадку порушень учасником змагань положень Правил проведення, Дисциплінарних правил ФБУ, рішень Департаменту та ФБУ, санкція яких передбачає визначене покарання, рішення приймає Департамент, або призначена Генеральним секретарем ФБУ особа, уповноважена приймати рішення щодо застосування санкцій.

У випадку порушень учасником змагань положень Правил проведення, Дисциплінарних правил ФБУ, рішень Департаменту та ФБУ, санкція яких передбачає різний ступінь покарання (від меншого до більшого), рішення приймає Директорат.

Стаття 4. Права ФБУ

4.1. Федерація баскетболу України володіє усією сукупністю прав, передбачених чинним законодавством України та регламентними документами ФІБА, що впливають у зв'язку з організацією та проведенням офіційних міжнародних змагань на території України, національних та інших змагань, які проводить ФБУ, або за участю її членів.

4.2. ФБУ може залучати третіх осіб для допомоги у виконанні частини власних функцій. ФБУ має право делегувати третім особам повноваження з реалізації маркетингових прав, що пов'язані з Чемпіонатом та Кубком України, іншими змаганнями ФБУ.

4.3. ФБУ має право:

4.3.1. Затверджувати ігрове обладнання, яке використовують у змаганнях з баскетболу.

4.3.2. Розміщувати в центральних колах ігрових майданчиків офіційну емблему Змагань, брендувати два півкола штрафного кидка, візуальну рекламу на ігрових майданчиках, аудіорекламу в залах, рекламу на формі гравців, рекламу/анонси офіційних заходів Змагань на Інтернет-сайтах, в трансляціях телевізійних мовників та інших засобах масової інформації.

4.3.3. На використання за узгодженням із Клубом логотипу, символу та назви Клубу, зображення гравців для цілей, спрямованих на популяризацію Змагань.

4.3.4. На розробку логотипів, виробництво та реалізацію сувенірної продукції Чемпіонату та Кубку, інших змагань ФБУ.

ФБУ може делегувати це право співорганізатору фінальної частини Кубку України, інших змагань ФБУ.

4.3.5. На визначення офіційного м'яча Змагань.

4.3.6. На визначення мінімальної суми вартості квитків на домашні матчі Клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги).

4.3.7. На розміщення на головній сторінці офіційних сайтів Клубів, що беруть участь у Змаганнях, логотипа ФБУ із гіперпосиланням на сайт **fbu.ua**, а також на рекламне місце на головній сторінці.

4.3.8. Залучати для рекламних і PR акцій гравців збірних команд (а також кандидатів у збірні команди) в екіпіруванні збірної команди України.

4.3.9. Надавати ексклюзивні права Генеральному (Титульному) спонсорів Чемпіонату та Кубку, інших змагань ФБУ, а також офіційним спонсорам.

Клуб повинен сприяти розміщенню рекламної продукції Генерального (Титульного) спонсора Чемпіонату та Кубку, інших змагань ФБУ, в залі та ігровому майданчику відповідно до умов, що передбачені в Додатку № 8 до цих Правил.

Протягом сезону Клуб не може укласти партнерські та рекламні угоди з будь-якою особою, яка здійснює продаж товарів або надання послуг, які є аналогічними товарам та послугам, які продаються або надаються Генеральним (Титульним) спонсором.

4.3.10. Надавати виключні права на розміщення реклами під час проведення фінальної частини Кубку України, інших змагань або заходів ФБУ.

4.3.11. Надавати дозвіл на відеозйомку, телевізійні чи Інтернет-трансляції матчів Чемпіонату та Кубку України, інших змагань та заходів ФБУ, або забороняти їх.

4.3.12. На розміщення торгового знаку Генерального (Титульного) спонсора на ігровій формі клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вища ліга), Дивізіону «В» (Перша ліга).

4.3.13. Має інші права, передбачені цими Правилами, іншими документами ФБУ, ФІБА.

Стаття 5. Права Клубу

Клуб має такі права:

5.1. На проведення домашніх матчів у спортивних спорудах, що відповідають вимогам чинних Правил проведення.

5.2. На реалізацію квитків на домашні матчі.

5.3. На використання рекламних поверхонь на формі гравців, в ігровому залі під час матчів Змагань, на сайті Клубу та у власній друкованій чи іншій продукції, крім рекламних поверхонь, права на які має ФБУ (ст. 4 чинних Правил проведення).

5.4. Укласти угоди з партнерами і спонсорами, крім тих, які суперечать вимогам ст. 4 чинних Правил проведення, самостійно розпоряджатися отриманими коштами.

ГЛАВА ІІ. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

Стаття 6. Учасники змагань

6.1. Учасниками Змагань можуть бути команди, що належать Клубам - юридичним особам, зареєстрованим в Україні, та збірні команди районів, міст, областей.

6.2. Жодна юридична особа та/або фізична особа, та/або їх об'єднання у будь-якій формі, включно з холдингами та дочірніми компаніями, не можуть володіти або керувати більш як одним Клубом/командою в одному Дивізіоні (в одній лізі) змагань з баскетболу, що проводяться під егідою Федерації баскетболу України.

6.3. Відомості щодо реорганізації юридичної особи баскетбольного клубу або зміни керівництва баскетбольного клубу (внесення змін до складу керівного органу клубу) мають бути надіслані до ФБУ протягом доби з моменту прийняття відповідного рішення та протягом доби з моменту державної реєстрації.

6.4. Зміна власника юридичної особи баскетбольного клубу або внесення змін до складу членів/учасників юридичної особи має бути обов'язково погоджена ФБУ.

6.5. Невиконання вимог, передбачених пунктами 6.2–6.4 Правил проведення, а також не усунення юридичною особою вказаних порушень тягне за собою відповідальність юридичної особи як невиконання обов'язків Правил проведення.

6.6. Заборонено будь-яке об'єднання Клубів/команд, в т.ч. на договірних засадах, з одного Дивізіону (з однієї ліги) змагань з баскетболу. Клуби/команди можуть об'єднуватись, в т.ч. на договірних засадах (створювати фарм-клуби), лише за умов: а) вони грають в різних Дивізіонах (в різних лігах) змагань з баскетболу; б) вони представляють одну адміністративно-територіальну одиницю (місто, район, область) України; в) рішення про об'єднання прийняте до початку сезону з баскетболу (до 01 вересня).

6.7. Усі учасники Змагань повинні керуватися засадами чесного ділового партнерства, справедливості, неухильної поваги до суперників, суддів, глядачів, офіційних осіб та здійснювати всі необхідні заходи для виключення насильства й протиправних дій у спортивних спорудах.

Стаття 7. Клуб

7.1. Для участі у Змаганнях кожний Клуб має отримати відповідну ліцензію та укласти відповідний договір з ФБУ (відповідно до встановленого зразка). Наявність ліцензії є обов'язковою умовою допущення Клубу до участі у Змаганнях усіх Дивізіонів. Ліцензування проходить відповідно до Положення про ліцензування баскетбольних клубів.

7.2. Клуб подає до Департаменту письмово до 01.08.2021 р. лист, що підтверджує участь команд Клубу у Змаганнях, з назвою юридичної особи – власника/інвестора Клубу.

7.3. Для участі в Змаганнях Клуб зобов'язаний:

7.3.1. У термін до 01.09.2021 р. зареєструвати особистий кабінет Клубу на цифровій платформі ФБУ Sportbox, загрузити на платформу документи, які зазначені в ст. 14 та 15 чинних Правил проведення, та до 15.09.2021 р. подати до ФБУ заявку на участь у Змаганнях.

Проведення та організація змагань ФБУ з сезону 2021/2022 рр. відбувається виключно з використанням цифрової платформи ФБУ Sportbox. Документообіг між Клубом та

ФБУ, прийом заявок на участь у Змаганнях, реєстрація учасників, сплата внесків відбуватиметься в особистому кабінеті Клубу.

7.3.2. Здійснити виплати всіх несплачених грошових внесків за попередній сезон (в т.ч. грошові внески, що передбачені дисциплінарними санкціями).

7.3.3. Сплатити заявочні внески в розмірі та в термін, що передбачені статтею 58. «Обов'язкові грошові внески Клубу/організації» чинних Правил проведення.

7.4. Клуб, який до 01.08.2021 р. не сплатив заявочні внески та борги, що пов'язані з участю у попередньому сезоні Змагань, в змаганнях ФІБА, до Змагань ФБУ наступного сезону не допускається.

7.5. Кожен Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) повинен мати у своїй структурі команду-учасницю змагань Дивізіону «Б» (Вищої ліги) або Дивізіону «В» (Першої ліги) і команду-учасницю змагань Молодіжної ліги (Чемпіонаті України серед молодіжних команд).

Кожен Клуб Дивізіону «Б» (Вищої ліги) повинен мати у своїй структурі команду-учасницю змагань Молодіжної ліги (Чемпіонаті України серед молодіжних команд).

7.6. Команди можуть прийняти участь у змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та/або Дивізіону «В» (Першої ліги) за умови наявності дитячих груп у складі Клубу (або договору Клубу про співпрацю з місцевою ДЮСШ з відділенням баскетболу) і не менше ніж двох місцевих вихованців у складі команди.

7.7. Кожен Клуб повинен утримувати юнацькі групи з баскетболу із забезпеченням цілорічного навчально-тренувального процесу, та мати:

Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) - не менше ніж дві команди,

Клуб Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - не менше ніж одна команда,

що беруть участь у змаганнях Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної Ліги (ВЮБЛ).

Участь команд в ВЮБЛ (Юнацькій Лізі) здійснюється відповідно до Регламентів та Правил проведення Чемпіонату України з баскетболу серед команд юнаків та дівчат (ВЮБЛ).

7.8. Клуб та/або команда може бути виключений із числа учасників Змагань протягом сезону за грубі порушення чинних Правил проведення, а саме:

7.8.1. За невиконання Клубом протягом сезону вимог ліцензування та реєстрації, що передбачені ст. 6, 7, 14, 15 чинних Правил проведення;

7.8.2. У разі, якщо Клуб допустив порушення положень, встановлених в гл. VI, VII, VIII чинних Правил проведення, коли такі порушення спричинили значні іміджеві та фінансові втрати ФБУ;

7.8.3. У випадках порушень положень Додатку № 8 до цих Правил в порядку, передбаченому цими Правилами;

7.8.4. За відмову Клубу та/або команди від участі в іграх Змагання;

7.8.5. В інших випадках, передбачених цими Правилами проведення.

7.9. Рішення про виключення Клубу та/або команди зі складу учасників Змагань приймає Департамент.

7.10. У разі відмови Клубу та/або команди від участі в Змаганнях або виключення із складу учасників Змагань, ніякі кошти, що були перераховані на користь ФБУ, Клубу не повертаються.

7.11. Місце виключеного Клубу та/або команди не може бути зайняте іншим Клубом та/або командою до закінчення Змагань.

7.12. Кожен Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) та Дивізіону «Б» (Вищої ліги) повинен мати у складі своїх команд медичного працівника. Кожному Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) рекомендовано мати у своєму складі медичного працівника.

7.13. Клуб несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання протиепідемічних вимог та заходів, передбачених Додатками №10 та №11 до цих Правил (Протокол протиепідемічних заходів), а також рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

За порушення положень до Клубу може бути застосована санкція згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

7.14. Керівники Клубів повинні довести до відома гравців, тренерів, офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду, правила та покарання, які діють та які застосовують на офіційних змаганнях ФІБА та ФБУ щодо боротьби з уживанням допінгу, положення Правил проведення Змагань, і вимагати від гравців дотримуватися чинних правил у будь-якій ситуації та в будь-який час.

Стаття 8. Допінг-контроль

8.1. Керівники Клубу, гравці, тренер, помічники тренера, медичний працівник, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду, повинні неухильно дотримуватись вимог Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті», Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті, Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру, повинні бути відповідальними та обізнаними про те, що являє собою порушення антидопінгових правил, а також про речовини й методи, занесені в перелік заборонених речовин та методів.

8.2. Гравці, які беруть участь у Змаганнях, можуть без попередження під час тренувального процесу або проведення Змагань підлягати тестуванню на допінг.

8.3. Організація, порядок, процедура проходження допінг-контролю та санкції, що застосовуються за вживання заборонених речовин, урегульовані «Антидопінговими правилами» (далі – АДП), затвердженими наказом Національного антидопінгового центру (далі – НАЦ) від 30.09.2015 р.

8.4. У разі підозри або обвинувачення у порушенні Антидопінгових правил обвинувачена особа повинна особисто прийняти рішення про продовження або тимчасове відсторонення від участі в Змаганнях, заходах чи інших подіях ФБУ.

За рішенням Департаменту, результати ігор, в яких брала участь обвинувачена особа, будуть анульовані (0:20) з дати виявлення ПАДП та до початку будь-якого періоду відсторонення.

Стаття 9. Допуск команди

9.1. Команді, що посіла перше місце у Дивізіоні «Б» (Вищої ліги) Чемпіонату, надають право переходу до Дивізіону «А» (Суперліги) наступного сезону.

Ігровий зал команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), повинен відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»).

Якщо ігровий зал команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), не відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»), її місце в

Дивізіоні «А» (Суперліги) може зайняти команда, що посіла послідовно наступне місце в Дивізіоні «Б» (Вищій ліги) і чий ігровий зал відповідає вищевказаним вимогам.

9.2. У разі розширення кількості учасників Дивізіону «А» (Суперліги), рішенням Виконавчого комітету ФБУ може бути розглянуте питання щодо допущення ще однієї команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) за умови підтвердження керівника/власника такого Клубу/команди щодо неухильного виконання всіх вимог, передбачених для Клубу/команди, що ліцензується в Дивізіоні «А» (Суперліги), та якщо такий Клуб/команда відіграв щонайменше один сезон в Дивізіоні «Б» (Вищій ліги).

Стаття 10. Зміна назви Клубу та/або команди

10.1. Клуб та/або команда може змінити свою назву в такий термін:

10.1.1. У строк до закінчення реєстрації Клубу та/або команди;

10.1.2. Протягом сезону в будь-який час, але тільки у виняткових випадках і з дозволу Департаменту.

10.2. У разі зміни найменування (в т.ч. внесення будь-яких змін до найменування) Клуб повинен письмово проінформувати Департамент протягом доби з моменту зміни найменування.

У разі, якщо зміна найменування пов'язана із укладенням між юридичною особою Клубу з іншою організацією угоди щодо здійснення спільної діяльності, обидві організації повинні письмово проінформувати Департамент про відповідне рішення протягом доби з моменту його прийняття.

Стаття 11. Команда

11.1. Чисельний склад команди при проведенні гри Змагань повинен складати не більше ніж 21 особу (з відповідною реєстрацією на платформі ФБУ Sportbox як учасника Змагань).

11.2. Тільки особи, прізвища яких є у листі допуску від Департаменту, мають право перебувати в зоні лави команди під час гри. Максимальний склад команди на кожну гру - не більш ніж 12 (дванадцять гравців) і 2 (два) тренери, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більш ніж 7 (сім) осіб (в т.ч. обов'язково медичний працівник), що супроводжують команду.

У разі відсутності медичного працівника з командою під час гри Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожну гру, де був відсутній медичний працівник, у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

11.3. Команда повинна заявити та мати в наявності на кожну гру не менш ніж 10 гравців.

У разі порушення цієї вимоги Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця, якого не вистачає до кількості 10, у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (гривень), для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 200 (двісті) гривень.

11.4. Гравець, тренер, офіційна особа або особа, що супроводжує команду, який був дискваліфікований та повинен пропустити матч, не може бути внесеним в технічну заявку команди на гру і не має права перебувати в зоні лави команди під час гри. Тренер команди, що відбуває дискваліфікацію, та перебуває в ігровому залі під час гри, не має права керувати командою, надавати команді голосові інструкції тощо.

11.5. Виключення члена команди із заявки команди (гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду) може здійснюватися в будь-який час протягом сезону. Для цього Клуб зобов'язаний протягом 3-х робочих днів у письмовій формі повідомити Департамент про виключення даної особи зі складу команди.

Стаття 12. Гравці

12.1. Клуб повинен протягом сезону одноразово зареєструвати кожного гравця учасника Змагань (Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги) у особистому кабінеті Клубу на платформі ФБУ Sportbox. Лише після цього гравець буде допущений до Змагань.

12.2. До участі в іграх допускаються гравці, які зареєстровані на платформі ФБУ Sportbox як учасники Змагань, у таких категоріях:

Категорія «А» надається гравцеві, який має українське громадянство, і, відповідно до Регламенту ФІБА, має право виступати за збірні команди України.

Категорія «Б» надається гравцеві, який має іноземне або українське громадянство, але, відповідно до Регламенту ФІБА, не має права виступати за збірні команди України.

Однак, якщо гравець змінив громадянство і отримав громадянство України, проживає на території України не менше ніж останніх 5 (п'ять) років, зареєстрований в ФБУ як учасник Змагань, йому може бути надана категорія «А» за рішенням Департаменту.

12.3. Кожен Клуб, де зареєстрований гравець, повинен відпустити гравця у разі виклику останнього для участі у заходах збірної команди України з баскетболу, в т.ч. з баскетболу 3х3, в будь-якій віковій групі, на весь період, що визначений для усіх заходів збірних команд України, що внесені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів Мінмолодьспорту України та ФБУ на відповідний рік, у т.ч. на медичний огляд.

12.3.1. Порядок та умови виклику гравця регулюються Главою 1 Внутрішніх положень ФІБА (Книга 3) та Положенням про статус баскетболіста ФБУ.

12.3.2. До Клуба та/або ДЮСШ, який відмовився направити гравця до складу будь-якої зі збірних команд України або направив з порушенням умов виклику (коли гравець невчасно прибув для проходження медичного обстеження або в розташування збірної команди з порушенням зазначеного у виклику терміну) Директоратом можуть бути застосовані санкції, **що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.**

12.3.3. Санкції за невиконання або неналежне виконання вимог, передбачених цією статтею, застосовує Директорат.

12.4. У разі, якщо гравець змінює громадянство протягом сезону, але вже зареєстрований у цьому сезоні, то з новим громадянством він може бути заявлений тільки з початком наступного сезону.

12.5. Клуб має право на необмежену ротацію (заміну) гравця категорії «Б». Ротація гравців категорії «Б» закінчується 28 лютого 2022 р. включно (до 18:00).

12.6. Під час Змагань у складах команд **Дивізіону «А» (Суперліги)** в технічній заявці на гру може бути не більше 4-х гравців категорії «Б».

В кожній грі команд Дивізіону «А» (Суперліги) на майданчику одночасно може бути не більше 3-х гравців категорії «Б».

Якщо під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) з якихось причин на майданчику не може перебувати жодного гравця категорії «А» (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда повинна грати втрьох.

Під час Змагань у складах команд **Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги)** в технічній заявці на гру може бути не більше 3-х гравців категорії «Б». В кожній грі Змагань команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) на майданчику одночасно може бути не більше 2-х гравців категорії «Б».

Якщо під час гри команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги) з якихось причин на майданчику не може перебувати жодного гравця категорії «А» (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда повинна грати вдвох.

За виконання цієї умови відповідає головний тренер команди.

Контроль за виконанням під час гри покладено на комісара матчу, при відсутності комісара – на секретаря офіційного протоколу гри.

12.7. **Покарання за** порушення щодо кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, **передбачене в Дисциплінарному кодексі ФБУ.**

Санкції стосовно комісара або секретаря офіційного протоколу гри застосовуються Департаментом відповідно до ст. 67 та 70 чинних Правил проведення.

12.8. Протягом сезону в команді можуть бути зареєстровані в сукупності максимум 24 гравця. Всі гравці категорії «А» та категорії «Б», що включені в заявку команди протягом сезону в зазначені терміни, входять до кількості 24-х зареєстрованих гравців.

12.9. До участі в кожній грі Змагань допускаються в технічній заявці гравці до 2007 р.н. включно.

12.10. В технічній заявці на кожну гру Змагань серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) обов'язково повинно бути не менше ніж два гравця 2003 р.н. та молодше (2003-2007 рр.н.).

У разі порушення цієї вимоги Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця зазначеного віку, який відсутній у складі 10-ти гравців кожної гри, у розмірі: для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

12.10.1. За відсутності гравця 2003 р.н. та молодше у складі 10-ти гравців кожної гри заміна на гравця старшого за віком не дозволена.

12.10.2. Якщо Клуб Дивізіону "Б" (Вищої ліги) у своїй структурі має також команду Дивізіону «В» (Першої ліги), то положення першого абзацу цього пункту не застосовують за умови реєстрації гравця в обох лігах.

12.11. У технічну заявку на кожну гру Змагань серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) дозволено включати не більше двох гравців категорії «А» віком 36 років (1985 р.н.) і старше.

Якщо Клуб реєструє більше ніж двох гравців віком 36 років (1985 р.н.) и старше, - кожний додатковий гравець цього віку отримує категорію «Б» та приймає участь у Змаганнях по правилам участі гравців категорії «Б» (ст. 12.6).

12.12. Гравцеві категорії «А» і гравцеві категорії «Б» дозволяється перехід з Клубу Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги) до Клубу Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги):

12.12.1. Після закінчення сезону – до початку наступного;

12.12.2. Один перехід від початку сезону по 31 грудня 2021 р. включно (до 18:00);

12.12.3. Один перехід з 02 січня по 28 лютого 2022 р. включно (до 18:00).

12.13. Заявка до складу команди гравця категорії «А» і гравця категорії «Б», який не був зареєстрованим в поточному сезоні, дозволена протягом сезону і закінчується 28 лютого 2022 р. включно (до 18:00).

12.14. Заявка (перша реєстрація) до складу команди Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги) гравця категорії «А», який був зареєстрований в поточному сезоні в чемпіонаті ВЮБЛ, дозволена протягом сезону і закінчується 31 березня 2022 р. включно (до 18:00).

12.15. Якщо Клуб у своїй структурі має команди в різних Дивізіонах (лігах), то протягом сезону перехід гравця, за умови реєстрації гравця у відповідному Дивізіоні (лізі), дозволено:

12.15.1. Із команди нижчого Дивізіону (нижчої ліги) до команди вищого Дивізіону (ліги) – без обмежень по 28 лютого 2022 р. включно (до 18:00);

12.15.2. Із команди вищого Дивізіону (ліги) до команди нижчого Дивізіону (ліги) – тільки в терміни переходів;

12.15.3. Якщо гравець Клубу, який заграв хоча б в одній грі вищого Дивізіону (ліги), у термін переходу переходить із команди вищого Дивізіону (ліги) до команди нижчого Дивізіону (ліги), – цьому гравцеві не дозволено більше переходити уверх до команди вищого Дивізіону (ліги).

12.16. Гравцям 2000 р.н. і молодшим дозволено у рамках свого Клубу переходити нагору/униз/нагору у будь-який час протягом сезону.

12.17. Під час змагань Кубку України за участі двох команд Клубу гравець 2000 р.н. і молодше може грати тільки за одну команду свого Клубу.

Якщо гравець 2000 р.н. і молодше грав в Кубку України у складі команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) і ця команда припинила участь у змаганні, продовжувати участь у змаганні у складі іншої команди свого Клубу гравець може лише за умови, якщо цей гравець з початку сезону був зареєстрований та заграний в обох командах Клубу.

12.18. Перехід гравця категорії «Б», незалежно від року народження, може бути тільки на загальних підставах у рамках термінів переходу із одного Клубу в інший (в терміни переходів, п. 12.12).

Стаття 13. Головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

13.1. До участі в офіційних змаганнях з баскетболу в Україні, що проводяться під егідою ФБУ, допускаються тренери, які зареєстровані на платформі ФБУ Sportbox і мають тренерську ліцензію ФБУ відповідної категорії:

Ліцензія «PRO» - для тренерів команд Дивізіону "А" (Суперліги);

Ліцензія «А» - для тренерів команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги;

Ліцензія «В» - для тренерів команд ВЮБЛ (Юнацької ліги).

13.2. Головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду (кожний учасник Змагань) протягом сезону повинно бути одноразово зареєстровано на платформі ФБУ Sportbox.

13.3. Офіційною підставою для реєстрації учасника Змагань є лист Клубу або заявка, де в складі команди, крім гравців, заявлені:

13.3.1. Головний тренер, помічник(-и) тренера;

13.3.2. Офіційна особа Клубу - особа, яка здійснює поточне керування Клубом, власники корпоративних прав в юридичній особі Клубу, член колегіального (директорату, спостережної/наглядової ради, президії, тощо) або одноособового (президент, почесний президент) органу управління Клубом, начальник (керівник) команди Клубу, яка є учасником Змагань;

13.3.3. Особа, що супроводжує команду (делегат Клубу, перекладач, лікар, масажист, менеджер).

13.4. На кожному турі Змагань у складі команди обов'язково повинен бути головний тренер і помічник тренера (або особа, що супроводжує команду).

Стаття 14. Ліцензування Клубу. Реєстрація

14.1. Ліцензування Клубу – обов'язкова для усіх Клубів процедура допуску до участі в Змаганнях, що проводиться Комісією з ліцензування клубів перед початком сезону відповідно до Положення про ліцензування баскетбольних клубів.

14.2. Клуб, який отримав відповідну ліцензію ФБУ на право участі у Змаганнях, повинен:

14.2.1. **До 15.08.2021 р.** надати до Департаменту:

14.2.1.1. Підписаний та скріплений печаткою Клубу договір між ФБУ та Клубом (2 примірники).

14.2.1.2. Підписану та скріплену печаткою Клубу Ліцензійну угоду між ФБУ та Клубом з передачі медіаправ на трансляції матчів Клубу на ТВ та в мережі Інтернет (2 примірники (для Клубів Дивізіону «А» (Суперліги) і Дивізіону «Б» (Вищої ліги)).

14.2.2. **До 01.09.2021 р.** зареєструвати особистий кабінет Клубу на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox та вести на ній весь документообіг в електронному вигляді.

14.2.3. Не пізніше ніж за 5 днів до дня реєстрації команди на платформі ФБУ Sportbox надіслати до Департаменту заявку команди електронною поштою.

14.2.4. **До 15.09.2021 р.** зареєструвати в особистому кабінеті Клубу на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox учасників Змагань (заповнити сторінку своєї команди в електронному кабінеті), додаючи:

14.2.4.1. Данні учасників Змагань;

14.2.4.2. Фотографію команди;

14.2.4.3. Фотографії (портретні) кожного гравця, тренера, особи, що супроводжує команду. Вимоги до фото: розмір: 600 на 800 пікселів, нейтральне тло (задній план), назва файлу - тільки прізвище гравця або тренера і тільки латиницею (familya);

14.2.4.4. Логотип Клубу та обласної/міської федерації баскетболу в цифровому варіанті;

14.2.4.5. Фотографію ігрової форми команди (два комплекти, домашній та гостьовий, майка і шорти).

14.2.4.6. Інформацію про першого тренера, перший Клуб/ДЮСШ кожного гравця команди (Додаток № 4);

14.2.4.7. Професійну біографію тренера (де працював, спортивні досягнення, вихованці, якщо є - звання, спортивний розряд);

14.2.4.8. Коротку (1–2 аркуші) історію заснування, спортивних досягнень Клубу та команд(-и).

14.2.4.9. Копію паспорту кожного гравця та офіційної особи;

14.2.4.10. Копію паспорту (ID-карти) кожного гравця, який досяг 14-річчя;

14.2.4.11. Допінгову декларацію кожного гравця Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги).

14.2.4.12. Згоду на збір та обробку персональних даних кожного гравця (батьків/опікунів неповнолітнього гравця), тренера, офіційної особи, в т.ч. тих, хто має іноземне громадянство (для тих, хто не здавав в попередньому сезоні, та одноразово нову Згоду для кожного гравця, що досяг 18-річчя протягом сезону).

14.2.4.13. Копію полісу медичного страхування від нещасного випадку кожного гравця. Без договору добровільного страхування від нещасних випадків під час занять спортом спортсмена не допускають до участі в змаганнях.

14.2.4.14. Документи про спеціальну освіту головного тренера та його помічників, у т.ч. іноземного спеціаліста.

14.2.4.15. Документи про спеціальну освіту лікаря та масажиста команди.

14.2.4.16. Анкету з реквізитами Клубу та команди (Додаток № 3. Анкета Клубу та команди).

14.2.5. **До 20.09.2021 р.** загрузити в особистий кабінет Клубу на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox:

14.2.5.1. Акт прийому спортивної споруди та обладнання, підписаний представниками ФБУ та місцевої федерації баскетболу (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

14.2.5.2. Угоду Клубу зі службами швидкої медичної допомоги на чергування до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Змагань.

14.2.5.3. Угоду Клубу з охоронними фірмами, що мають відповідну ліцензію, про забезпечення громадського порядку та охорону учасників змагань, офіційних осіб і глядачів до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Змагань.

14.2.5.4. Угоду Клубу зі службами пожежної безпеки про забезпечення пожежної безпеки учасників гри та глядачів під час та після закінчення гри.

Стаття 15. Заявка на участь у Змаганнях

15.1. Оригінал заявки для участі у Змаганнях подається до Департаменту **до 15.09.2021 р.**

Оригінал заявки за формою, встановленою Правилами проведення (Додаток №1) повинен бути **НАДРУКОВАНИЙ**.

У заявці треба вказати в **АЛФАВІТНОМУ** порядку прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, ампула, зріст та вагу гравця, спортивне звання (Додаток № 1. Заявка на участь у Чемпіонаті/Кубку України з баскетболу).

Заявка повинна бути засвідчена відповідними міським або обласним управлінням з фізичної культури та спорту, обласним (місцевим) осередком ФБУ, лікарем з печаткою (дата медичного допуску), який обслуговує команду, та печаткою лікувально-фізкультурного диспансеру або печаткою лікувального закладу за місцем знаходження команди.

Прізвище іноземного гравця, тренера в заявці повинно бути надруковане українською та англійською мовою (як у паспорті).

Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 та 105 Українського Правопису.

15.2. При заявці гравця, який був зареєстрований останнім разом в закордонній федерації баскетболу, додатково потрібно надати до Департаменту:

- лист-дозвіл на перехід від ФІБА;
- копію паспорту гравця.

15.3. Клуб, що має у своєму складі декілька команд у різних Дивізіонах (лігах), в т.ч. Молодіжній лізі, подає одночасно заявки на кожну команду.

Стаття 16. Заявка гравця протягом сезону

16.1. Повний пакет документів, що необхідні для реєстрації гравця, повинно бути загружено на офіційну електронну платформу ФБУ Sportbox не пізніше ніж за півтори години до початку наступної гри, або до закінчення кінцевого терміну заявок (терміну переходів).

Стаття 17. Документи, що надають Клубу після реєстрації

Після реєстрації як учасника Змагань Клуб отримає наступні документи:

17.1. Договір між Клубом та ФБУ з підписами (екземпляр Клубу).

17.2. Календар змагань.

17.3. Лист допуску гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду.

ГЛАВА ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

Стаття 18. Відповідальність Клубу при проведенні ігор

18.1. Клуб, що бере участь у Змаганнях, зобов'язаний:

18.1.1. Дотримуватися положень Регламенту та чинних «Правил проведення XXXI Чемпіонату та Кубку України серед чоловічих команд сезону 2021/2022 рр.», «Положення про статус баскетболіста ФБУ», «Офіційних Правил баскетболу», виконувати рішення Виконавчого комітету ФБУ, Департаменту та Директорату;

18.1.2. Виконувати вимоги чинних Правил проведення, проявляти при цьому дисциплінованість, організованість, повагу у стосунках один з одним, до суддів, комісара, делегата ФБУ, глядачів;

18.1.3. Забезпечувати дотримання всіх прав ФБУ, зазначених у ст. 4 чинних Правил проведення, неухильно дотримуватись положень Додатку № 8 до цих Правил.

18.2. Клуб відповідає за поведінку гравців своєї команди, офіційних осіб Клубу та будь-якої іншої особи, що виконує свої функціональні обов'язки на грі від імені Клубу.

18.3. Офіційні особи Клубу не мають права втручатися у дії суддів, комісара.

18.4. Клуб відповідає за будь-які порушення, що вчинені вболівальниками Клубу (як «організованими вболівальниками», так і «неорганізованими вболівальниками» у разі встановлення належності вболівальників до Клубу-гостю), до, під час і після закінчення матчу як у своїй домашній спортивній споруді (всередині чи біля неї), так і на виїзді в спортивній споруді, в якій проводяться ігри (всередині чи біля неї).

18.5. За незабезпечення належних умов проведення гри до Клубу застосовують дисциплінарні санкції.

18.6. Клуб повинен:

18.6.1. Призначити делегата Клубу (представника команди-господаря), який буде відповідальним за виконання всіх вимог, передбачених для Клубу-господарю при проведенні гри.

18.6.2. Клуб повинен надати всіляке сприяння для допінг-тесту гравців, при необхідності, кімнату та персонал, ін.

18.7. Клуб та команда мають дотримуватися вимог, передбачених сценарієм заходу ФБУ, в т.ч. нагородження та ін., що затверджений Департаментом. Гравці, тренери, особи, що супроводжують команду, зобов'язані взяти участь у церемонії нагородження.

18.8. Заборонено входити без запрошення в суддівську роздягальню стороннім особам (представникам і керівникам Клубу, тренерам, гравцям, іншим особам).

18.9. Клуб повинен використовувати всі наявні можливості, щоб узгодити будь-які питання, що пов'язані з організацією та проведенням Чемпіонату. Всі учасники гри повинні зробити все можливе для того, щоб гра відбулася.

18.10. Під час гри (починаючи з представлення команд і до закінчення часу гри) в зоні лави команди суворо заборонено використання будь-якого електронного пристрою, який отримує/передає будь-який тип сигналу, як в тренерських цілях, так і в особистих цілях членів команди і осіб, що супроводжують команду (крім делегату Клубу-господарю майданчику). Мається на увазі такі електронні пристрої, зокрема, як мобільні телефони, планшети, смарт-годинники, комп'ютери, і т.ін. Крім того, Клубам заборонено використовувати ці пристрої де-небудь за межами лави команди, а потім передавати інформацію гравцям, тренерському штабу або особам, що супроводжують команду, під час гри.

18.11. У разі порушення вимог статті 18 за кожного порушника - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліга) 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вища ліга) 8 000 (вісім тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Перша ліга) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У разі кожного повторного порушення вимог обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя

Клуб-господар, який приймає матч, повинен:

19.1. Забезпечити команду гостей Дивізіону «А» (Суперліги) автобусом (в т.ч. зустріч на вокзалі та відправлення на вокзал в місті, де проводиться гра, доставку в готель, на тренування, ігри та назад до готелю).

19.2. Надати команді гостей окрему роздягальню, що охороняється, в належному санітарно-гігієнічному стані, і де повинні бути: духова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки для одягу, не менше 16 стільців, демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри. В роздягальні команди-гостя повинна підтримуватися температура не нижче +18°C.

19.3. Забезпечити команду гостей ігровим залом для тренувань в належному санітарно-гігієнічному стані, не менше двох разів протягом 24-х годин до часу початку гри: увечері напередодні гри не пізніше 20:00 (не менше 90 хвилин) і ранком у день гри не раніше 09:00 (не менше 60 хвилин). У день гри тренування повинно пройти в ігровому залі, у якому відбудеться гра.

19.4. Забезпечити команду гостей ігровим залом для розминки перед грою в належному санітарно-гігієнічному стані, не пізніше, ніж за 60 хвилин до початку гри.

19.5. Надати команді-гостю негазовану мінеральну воду в кількості 14-ти пляшок по 1,0 літру на команду на кожну гру і на кожне тренування.

19.6. У разі, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, делегат Клубу-господаря повинен вжити заходів щодо усунення порушень.

19.7. Забезпечити придбання квитків для вболівальників Клуба-гостя в кількості не менше 10% від кількості місць для глядачів виключно на підставі письмової заявки Клуба-гостя, що повинна надійти не пізніше, ніж за три дні до дати проведення гри. У разі порушення встановленого порядку Клубу-гостю може бути відмовлено в праві на придбання заявленої кількості квитків.

19.8. У разі порушення вимог статті 19 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» 1 000 (одна тисяча) гривень.

У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків

20.1. Клуб-господар повинен сплатити витрати з:

20.1.1. Відрядження суддів на ігровому майданчику та комісара: проживання, проїзду до місця змагань та зворотно, оплати добових в дорозі, харчування для іногородніх. Готель має відповідати таким вимогам: мати категорію не нижче 3*; номер може бути одно- або двомісним, обладнаний кондиціонером (в холодний період року – системою опалення); в номері має бути гаряча вода та WI-FI Інтернет.

20.1.2. Роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, суддів за секретарським столом, судді-інформатора, статистиків, спостерігача суддівства.

20.1.3. Якщо Клуб бере участь у змаганнях ФІБА та не має достатньої кількості місцевих суддів за секретарським столом і статистиків з відповідною ліцензією ФІБА, Клуб повинен сплатити для іногородніх суддів за секретарським столом і статистиків з ліцензією ФІБА витрати по роботі, проживанню, проїзду до місця змагань та зворотно, добовими в дорозі, харчуванню.

20.2. Належні виплати суддям на ігровому майданчику, комісару, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам, спостерігачу суддівства повинні бути сплачені не пізніше ніж за одну годину до початку першої (єдиної) гри.

20.3. У разі неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА» суддям, комісару, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам оплату проводять як за зіграний матч.

Витрати на відшкодування повернення квитків компенсують тільки за наявністю звітного документу.

У разі, коли команда сповіщає до Департаменту про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплату як за зіграний матч суддям, комісару, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам не проводять.

20.4. Клуб-господар повинен надати окреме суддівське приміщення в належному санітарно-гігієнічному стані, що охороняється. У ньому повинні бути: духова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки (мінімум 4), рушники для лазні (мінімум 3), шафа для одягу, стіл, стільці (мінімум 4), демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри, негазована мінеральна вода в кількості 4 пляшки по 1.5 літру на одну гру.

20.5. Клуб-господар повинен надати для суддів за секретарським столом окреме суддівське приміщення в належному санітарно-гігієнічному стані, що охороняється. У ньому повинні бути: туалет, вішалки, шафа для одягу, стіл, стільці, дзеркало.

20.6. Забезпечити суддів за секретарським столом, в т.ч. суддю-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, необхідною документацією (протоколи гри), усім необхідним обладнанням, в т.ч. двома секундомірами та контрольним (шаховим) годинником, секретаря ноутбуком для ведення електронного протоколу, статистика ноутбуком для ведення онлайн статистики під час гри, для комісара монітором електронного протоколу, мінеральною негазованою водою в кількості 16 пляшок по 0,5 літра на одну гру, в т.ч. для суддів, комісара під час гри.

Вимоги до ноутбуків для забезпечення оптимального функціонування статистичної програми під час роботи статистиків наведено у Додатку № 7.

20.7. У разі порушення вимог статті 20 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

У разі повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри

21.1. Забезпечити за 60 хвилин до початку гри наявність спортивного спорядження та технічного обладнання в ігровому залі в робочому стані і його відповідність вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

21.2. Забезпечити наявність суддів за секретарським столом, що мають відповідні ліцензії учасників Змагань.

До складу секретарської бригади (суддів за секретарським столом) входять:

- секретар офіційного протоколу,
- секундометрист,
- оператор часу кидка,
- помічник секретаря (надалі - оператор табло),
- суддя-інформатор,
- фахівці з ведення баскетбольної статистики (надалі – статистики) - три особи, які працюють з комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

У разі відсутності когось із секретарської бригади, що відзначено у Звіті комісара або Звіті старшого судді, клуб-господар повинен сплатити до ФБУ за кожного, хто відсутній, обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 200 (двісті) гривень.

21.3. Забезпечити підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри секретар веде офіційний протокол гри, до виділеної лінії Інтернету та кольорового (якісного) принтеру.

У разі відсутності або неякісного електронного кольорового протоколу після закінчення гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 200 (двісті) гривень.

21.4. Забезпечити наявність принтера та підключення комп'ютера, на якому під час гри ведуть статистику, до виділеної лінії Інтернету для Інтернет-трансляції у режимі реального часу (online) і оперативної передачі статистики після гри на офіційний сайт Змагань не пізніше 30 хвилин після закінчення матчу, використовуючи програму, що затверджена ФБУ.

Місце проведення гри має бути забезпечене постійним стабільним Інтернет-з'єднанням з мінімальною швидкістю передачі даних не менш ніж **0,256 Мб/с** та прийому даних не менш ніж **5,0 Мб/с**.

Крім того, Клуб повинен мати додаткове Інтернет підключення у випадку, якщо основний зв'язок буде перерваний більш ніж на 2 хвилини.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) гривень 2 000 (дві тисячі) гривень та для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

21.5. Забезпечити функціонування системи негайного відеоперегляду для суддів під час гри (Instant Replay System – IRS, далі - система IRS) та роботу фахівця, який відповідає за обладнання і обслуговування системи IRS, виконувати вимоги ст. 36 та Інструкції ФБУ з використання системи негайного відеоперегляду IRS (Додаток № 9) (за умови забезпечення клубу системою IRS від ФБУ).

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

21.6. Надати сканер комісару (або старшому судді) для відправки сканкопії офіційного протоколу гри до Департаменту протягом однієї години після закінчення гри.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

21.7. Забезпечити роботу медичного персоналу в ігровому залі під час проведення матчу (див. ст. 27 чинних Правил проведення).

21.8. Надати необхідний інвентар і допоміжний персонал для протирання майданчика під час проведення гри (див. ст. 28 чинних Правил проведення).

21.9. Забезпечити дотримання групою підтримки («черліденг») та «талісманом» клубу положень ст. 29 чинних Правил проведення.

21.10. Забезпечити дотримання положень, що пов'язані з використанням музичних інструментів і мікрофона під час гри (див. ст. 30, 31 чинних Правил проведення).

21.11. Виконувати вимоги щодо відеозапису та Інтернет-трансляції гри, інформаційно-статистичного забезпечення, проведення прес-конференції (див. ст. 32, 33, 34 чинних Правил проведення).

21.12. Чітко виконувати вимоги по наданню рекламних, спонсорських і технічних послуг (див. Додаток № 8).

У разі невиконання або неналежного виконання Клубом-господарем встановлених ФБУ та зазначених у Додатку № 8 до цих Правил вимог щодо розміщення рекламних, інформаційних матеріалів спонсорів і партнерів ФБУ в ігровому залі під час матчу, а також при організації телевізійної або Інтернет-трансляції, до Клубу-господаря може бути застосована дисциплінарна санкція, **що передбачена в Дисциплінарному кодексі ФБУ.**

21.13. Виконувати вимоги щодо забезпечення безпеки матчу (див. ст. 43, 44 чинних Правил проведення).

21.14. Забезпечити виконання Державного Гімну України перед початком кожного матчу.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

Гімни інших держав не виконуються.

21.15. Клуби Дивізіону «А» (Суперліги) повинні приєднатися до єдиної електронної системи продажу квитків ФБУ.

Для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером.

Для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) і Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером або вхідних квитків.

Вартість квитків має бути встановлена на рівні: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - не менше 30 (тридцяти) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) і Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) – не менше 20 (двадцяти) гривень.

У разі відсутності продажу квитків обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 500 (п'ятсот) гривень.

21.16. Клуб повинен вести активну роботу із залучення глядачів на матчі своєї команди. Крім того, бажано вести активне формування осередку вболівальників із осіб з обмеженими можливостями.

Якщо на грі присутні менше ніж 150 глядачів - для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

21.17. У разі кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюють.

Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

22.1. Клуб-гість зобов'язаний не пізніше, ніж за сім днів до прибуття, повідомити Клубу-господарю дату, годину та місце прибуття, чисельність делегації, та попередньо погодити час тренувань.

22.2. Клуб-гість повинен дбайливо ставитися до майна спортивної споруди та майна Клубу-господаря (обладнання, роздягальні, рекламні стенди, будь-яке інше майно).

У разі пошкодження командою гостей або організованими чи неорганізованими (за умови встановлення їх належності до Клубу-гостя) вболівальниками будь-якого майна, Клуб-гість буде покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри.

23.1. Початок ігор в будні дні при роз'їзній системі проведення Змагань – не раніше 18:00 години і не пізніше 21:00 години (при туровій системі змагань – не раніше 17:00

години і не пізніше 21:00 години), у вихідні та святкові дні – не раніше 12:00 години і не пізніше 21:00 години (при туровій системі змагань – не раніше 10:00 години і не пізніше 21:00 години).

23.2. Інформація із зазначенням часу початку домашніх ігор на весь сезон повинна бути надана Клубом до Департаменту під час реєстрації та підтверджена письмово не пізніше ніж за 14 днів до дати проведення гри (ігор) туру.

Остаточне рішення щодо часу початку окремих ігор залишається за ФБУ. Воно залежить від розподілення ігрових слотів для усіх матчів ігрового дня Змагань та від запитів каналів-трансляторів.

ФБУ залишає за собою право змінити час початку гри у випадку запиту каналу-транслятора Змагань.

23.3. Час початку домашньої гри не може бути змінений Клубом самостійно протягом сезону. Для зміни часу початку гри Клуб-господар повинен отримати відповідний дозвіл в Департаменті та повідомити про це всі зацікавлені сторони не пізніше ніж за 14 днів до гри.

У разі порушення часу початку гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

23.4. Ігри останнього туру Змагань, результат яких може вплинути на турнірне становище команд, повинні починатися в один і той самий час, який визначає Департамент.

23.5. Гра повинна розпочатись в запланований час. Запізнення команди Клубу-гостя, наслідком чого можлива затримка початку гри, є неприпустимим.

23.5.1. Клуб-гість зобов'язаний завчасно передбачити та врахувати всі обставини, що можуть призвести до затримки при переїзді. Винятком можуть бути зміни та затримки в переїздах, спричинені несприятливими погодними умовами або іншими форс-мажорними обставинами (що мають бути документально підтверджені) за умови дотримання рекомендацій п. 23.5.2.

У такому разі комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя) за узгодженням з Департаментом приймає рішення щодо можливості початку та проведення гри.

В будь-якому разі Клуб-гість повинен постійно інформувати Департамент і Клуб-господаря по телефону про проблеми, що виникли в ході поїздки, а також повідомити дату та час передбачуваного прибуття.

У такій ситуації Клуб-господар повинен зробити все можливе, щоб гра відбулася навіть у разі затримки матчу на 24 години з моменту офіційно призначеного часу початку гри.

У цьому разі комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя) повинен визначити (за узгодженням з Департаментом) новий час початку гри.

23.5.2. З метою уникнути затримок, запізнень та неявки на гру, команді Клубу-гостя наполегливо рекомендовано спланувати прибуття до міста проведення гри щонайменше за 8 (вісім) годин до його початку. У протилежному випадку обставини затримки та запізнення команди Клубу-гостя можуть бути розцінені Департаментом як такі, що сталися через недотримання Клубом-гостем відповідних рекомендацій та халатне відношення Клубу-гостя до часу початку гри.

У разі запізнення команди Клубу-гостя без поважної причини, або запізнення з причин недотримання рекомендацій п. 24.5.2, що призводить до затримки початку гри, до Клубу-гостя Директоратом може бути застосовано санкцію згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

23.6. У разі, якщо в результаті затримки часу початку матчу або зриву проведення гри виникають претензії однієї зі сторін стосовно матеріальних витрат, такі претензії підлягають розгляду Департаментом. При виявленні навмисних дій із зриву гри, або халатного ставлення, що призвело до затримки початку матчу або його зриву, винній стороні можуть бути пред'явлені до оплати документи, що підтверджують витрати, а також накладені санкції згідно з чинними Правилами проведення.

23.7. В окремому випадку, що спричинений непередбачуваною ситуацією, і тільки за письмовим дозволом Департаменту, допускається початок гри раніше зазначеного часу.

Стаття 24. Перенесення дати гри

24.1. За рішенням Департаменту допускається перенесення гри на інший термін (день або час) у наступних випадках:

- якщо це пов'язано із телетрансляцією матчу на національному ТБ каналі;
- у зв'язку з виникненням непередбачених форс-мажорних обставин;
- з метою оптимізації календаря Змагання;
- у разі досягнення домовленості між обома Клубами з обов'язковим узгодженням з Департаментом та зазначенням нової дати гри.

24.2. Клуб, що є ініціатором перенесення дати гри, не пізніше, чим за 15 днів до нової дати гри, повинен письмово повідомити Департамент про нову дату гри, що узгоджена із Клубом-суперником, та надати до Департаменту письмове підтвердження від Клубу-супернику згоди на перенесення гри на нову дату, яка узгоджена між Клубами.

24.3. Після одержання нової дати гри, що погоджена обома клубами, Департамент не пізніше 3-х робочих днів письмово повідомляє Клубам своє остаточне рішення по даному питанню.

24.4. Гра, що перенесена з ініціативи Клубу і домовленості між Клубами, повинна відбутися не пізніше, ніж до початку наступного кола календаря змагань, у випадку останнього кола – до останнього туру.

Дата гри, що перенесена за ініціативою Департаменту, в т.ч. через форс-мажорні обставини, призначається Департаментом.

Стаття 25. Перенесення гри в інше місто або місце

25.1. Клуб проводить свої домашні ігри тільки в тому місті та у тій спортивній споруді, яку допущено Департаментом на підставі Акту прийому спортивної споруди як домашню арену Клубу для проведення ігор Змагань.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

25.2. Якщо в день або перед початком гри виявляється форс-мажорна обставина, що перешкоджає проведенню матчу на заявленій спортивній споруді:

25.2.1. Якщо гра ще не почалася і не має можливостей провести гру в цій спортивній споруді - гра повинна бути перенесена на інший майданчик.

25.2.2. Якщо гра почалась та була перервана, призначається догравання:

а) продовжуємо грати після виправлення форс-мажорної обставини;

б) гра продовжується в іншому залі в той же день.

В обох випадках час гри та рахунок гри продовжуються з місця зупинки.

25.2.3. Якщо гру зупинили і немає можливості продовжити гру в цей же день (немає іншого залу, від'їзд команди і т.п.) - призначають перегравання та гра переноситься на іншу дату в тому ж місті і починається з початку.

25.2.4. Якщо одна з команд або обидві команди відмовляються від догравання або перегравання, команді або обом командам зараховується технічна поразка з рахунком 0:20 і 0 очок в класифікації (таблиці результатів).

25.2.5. Рішення про неможливість початку або продовження гри приймає комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя). Рішення про перенесення, догравання, перегравання гри приймає Департамент.

Стаття 26. Під час гри: гравці, головний тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

26.1. Гравці.

26.1.1. Логотип ФБУ розміром 5,0 x 6,5 см повинен бути розміщений у лівому верхньому куті над номером гравця попереду на майці та бути чітко видимим.

26.1.2. Гравці команди–чемпіона України попереднього сезону повинні мати зображення відзнаки на ігровій формі в період усього наступного ігрового сезону.

26.1.3. На майці кожного гравця команди повинна бути написана українською мовою назва команди або міста (на майці спереду) та прізвище гравця (на майці ззаду). Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 і 105 Українського Правопису.

26.1.4. Не дозволяється гравцю грати в майці із чужим прізвищем.

26.1.5. Під час представлення команд перед початком гри гравці повинні виходити в єдиній формі.

26.1.6. Гравці можуть носити тільки спортивну форму та екіпірування, яке відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу».

26.1.7. Шкарпетки повинні бути одного переважного кольору для всіх членів команди. Шкарпетки повинні бути видимі.

26.1.8. Команда повинна мати запасний комплект ігрової форми для заміни на випадок, якщо під час розминки або гри майка або шорти прийшли в непридатність (напр., забруднено в наслідок кровотечі).

Суддя має право зажадати заміни гравця, якщо за вимогою судді ігрову форму не замінили.

26.1.9. Департамент має право протягом сезону прийняти рішення щодо ігрової форми (домашньої чи гостевої) у разі, коли зустрічаються команди зі схожим кольором ігрової форми.

26.1.10. У разі порушення вимог статті 26.1 - обов'язковий грошовий внесок за кожен випадок у кожній грі щодо кожного гравця у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 300 (триста) гривень.

26.2. Головний тренер, помічник тренера та особи, що супроводжують команду.

26.2.1. Головний тренер, помічник тренера, які внесені до протоколу, повинні бути присутніми на представленні команд перед початком гри.

26.2.2. Тренер і помічник тренера під час гри повинні бути офіційно одягнені. Для чоловіків обов'язкові костюм та сорочка (у спекотну погоду припустима сорочка). Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

26.2.3. Не пізніше, ніж за 40 хвилин до часу початку гри, зазначеного в розкладі, тренери обох команд або їх представники повинні передати комісару або секретарю гри лист допуску учасників Змагань від Департаменту та технічну заявку встановленої форми (Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру) у 4-х екземплярах для команд Дивізіону «А» (Суперліги), у 3-х екземплярах для команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) і Дивізіону «В» (Першої ліги).

26.2.4. Максимальний склад команди на кожну гру - не більше ніж 12 (дванадцять) гравців і 2 (два) тренери, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більше ніж 7 (сім) осіб, в т.ч. обов'язково медичний працівник, що супроводжують команду. Тільки особи, прізвища яких є у листі допуску від Департаменту, мають право перебувати в зоні лави команди під час гри.

26.2.5. У разі порушення вимог статті 26.2 - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

Стаття 27. Медичне забезпечення

27.1. Клуб-господар повинен забезпечити обслуговування ігор кваліфікованим медичним персоналом (для клубу Суперліги - черговий лікар та/або машина швидкої медичної допомоги) з необхідними медикаментами в ігровому залі не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри та під час проведення гри.

У разі відсутності медичного персоналу Клуб-господар програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У разі запізнення на гру (пізніше 20 хвилин до початку гри) медичного персоналу, відсутності необхідних медикаментів – Клуб-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

27.2. Медичний персонал повинен перебувати в безпосередній близькості від ігрового майданчика, та повинен бути представлений Клубу-гостю і комісару (старшому судді) перед початком гри.

Стаття 28. Допоміжний персонал

28.1. Клуб-господар повинен забезпечити присутність на грі допоміжного персоналу (не молодше 14 років) в кількості не менше 2-х осіб, щоб повертати м'яч, розносити протоколи статистики і витирати підлогу спеціальною (сухою) шваброю під час розминки та гри. Уніформа допоміжного персоналу повинна бути однаковою, відповідати температурним умовам ігровому залі і відрізнятися кольором від форми команд та суддів.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

Стаття 29. Група підтримки і «талісман» Клубу

29.1. Для Клубу на домашніх іграх обов'язкова наявність групи підтримки (черліденг) в складі не менш ніж 6 осіб, та «талісману». Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) замість групи підтримки (черліденгу) може бути інша танцювальна або акробатична група і т.п. шоу-програма.

29.2. Протягом ігрового часу група підтримки (черліденг) та «талісман» клубу повинні перебувати на відстані не ближче 2-х метрів від ігрового майданчика, а також за рекламними щитами.

Групі підтримки (черліденг) та «талісману» дозволяється виходити на майданчик тільки під час тайм-аутів або перерв у грі, та вони повинні звільняти майданчик, принаймні, за 10 секунд до поновлення гри.

29.3. У разі навмисного втручання в хід гри або порушення вимог статті 29 сплачується до ФБУ обов'язковий внесок за кожну гру у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри

30.1. Використання музичних інструментів (оркестру) під час гри дозволене тільки на трибуні, що розташована на протилежному боці ігрового майданчика від секретарського стола та зони лав команд.

30.2. Дозволено використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, тільки тоді, коли м'яч не перебуває в грі (тобто м'яч мертвий).

30.3. Заборонено використовувати музичне оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, в зоні лицьових ліній баскетбольного майданчика, секретарського стола і лав команд.

30.4. У разі порушення вимог статті 30 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок за кожну гру у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

Стаття 31. Використання мікрофону під час гри

31.1. Інформування учасників гри та глядачів у спортивної споруді повинне здійснюватися кваліфікованим суддею-інформатором, який має ліцензію ФБУ.

31.2. Забороняється використання мікрофона судді-інформатора та мікрофона вболівальника, щоб підбадьорювати команди або збуджувати емоції глядачів та для інших цілей, коли м'яч перебуває у грі (тобто м'яч живий).

31.3. У разі порушення вимог статті 31 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі у розмірі: для Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

Стаття 32. Відеозапис та відеотрансляція гри

Клуб зобов'язаний:

32.1. Проводити онлайн-відеотрансляції всіх домашніх ігор Змагань відповідно до Додатку № 6.

Онлайн-відеотрансляція всіх домашніх ігор Змагань обов'язкова для Клубів команд Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги).

У Суперлізі відеоонлайн трансляція має відбуватися через сервер ФБУ та з використанням трьохкамерної зйомки, системи відеоповторів та титрування.

Ігри команд Вищої ліги мають супроводжуватися двокамерною трансляцією з системою відеоповторів та титруванням.

Клуби команд Першої ліги зобов'язані проводити свої ігри не менше ніж з однокамерною трансляцією та титруванням.

Для клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) на іграх регіонального (групового) етапу обов'язковий відеозапис гри, який протягом трьох годин після закінчення гри має бути переданий до Департаменту. На іграх стадії плей-оф онлайн-відеотрансляція обов'язкова.

Під час трансляції у кожній із ліг обов'язкова робота коментатора.

32.2. Забезпечити якісну відеозйомку домашньої гри відповідно до Додатку № 6.

У разі інциденту до, під час та після гри відеооператор повинен знімати центр конфлікту (гравців, тренерів, глядачів обох команд).

У разі інциденту до, під час та після гри Клуб-господар на вимогу повинен надати відеозапис всієї гри до Департаменту.

32.3. Обов'язково оперативно обробити знятий відеоматеріал і викласти відеофайл необхідного формату та якості на ftp-сервер <http://media.fbu.kiev.ua/> відповідно до Додатку № 6, протягом 12-ти годин після завершення гри. За умов правильної роботи на майданчику Клубу сервера ФБУ відео матчу обробляється автоматично і з'являється на сервері протягом 30 хвилин після завершення гри.

32.4. Обов'язково викласти на ftp-сервер <http://media.fbu.kiev.ua/> відеозапис з камер(-и) системи IRS протягом доби після завершення матчу, та зберігати відеозапис протягом сезону (до 30 травня).

У разі запиту Департаменту відео з систем IRS Клуб-господар має надати файли з усіх камер системи відеоповторів протягом 24 годин після відповідного запиту.

32.5. Для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) і Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обов'язково, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) бажано на іграх групового (регіонального) етапу і обов'язково на іграх стадії плей-оф зробити нарізку найкращих моментів домашньої гри хронометражем від 2.5 до 4.0 хвилин, у якій будуть результативні атаки обох команд учасниць матчу у приблизно рівній пропорції (допускається те, що кількість результативних атак команди переможця матчу буде дещо більшою у порівнянні з командою, яка поступилася, але не більше ніж у співвідношенні 2:1). Обов'язково в нарізці найкращих моментів мають бути кілька атак за участю найрезультативнішого гравця або вирішальний кидок матчу, якщо переможець визначився на останній хвилині гри. Також у відеоматеріалі мають бути емоційні моменти, як-то: реакція гравців на результативні дії, реакція вболівальників. Відео має з'явитися на ftp чемпіонату протягом 12-ти годин після завершення гри.

32.6. Надати клубу-гостю місце та умови для роботи відеооператора. Право на проведення відеозйомки під час гри мають обидва клуби - учасники матчу.

32.7. Клуб повинен сприяти проведенню зйомок для телевізійної програми ФБУ, в т.ч. надавати журналісту і оператору програми доступ до команди (вільний час) і окремих гравців, а також, на прохання редакції програми, відзняти необхідний додатковий телевізійний матеріал.

32.8. Клуби повинні забезпечити представникам телевізійних ЗМІ (журналіст, оператор) можливість вести зйомку з тих місць у залі, які не заважають проведенню телетрансляції (верхня точка всередині залу, нижня точка під кошиком, нижня точка навпроти лави запасних) та самої гри. За необхідності треба зробити додаткові місця за вимогою каналу-транслятора або ФБУ.

32.9. Клуб повинен забезпечити проведення медіа тайм-аутів тривалістю 60 секунд під час ігор команд Дивізіону «А» (Суперліги).

Контроль за використанням медіа тайм-аутів під час гри покладено на старшого суддю та секретаря офіційного протоколу матчу.

32.10. Детальні умови та вимоги до організації телевізійної трансляції наведено в службових інструкціях ФБУ відповідно до укладених з телеканалами договорів про трансляції матчів.

32.11. У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу команд Дивізіону «А» (Суперліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень, для Клубу команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу команд Дивізіону «В» (Першої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У разі повторного порушення клуб може бути виключений з числа учасників Змагань.

Стаття 33. Інформаційне-статистичне забезпечення

33.1. Кожний Клуб повинен:

33.1.1. Мати свій веб-сайт та електронну адресу, також обов'язковою умовою є наявність власних сторінок команди в соціальних мережах Facebook та Instagram.

Без наявності свого сайту Клуб команди Дивізіону «А» (Суперліги) може бути позбавлений права участі в Змаганнях.

Без наявності власних сторінок команди в соціальних мережах Facebook та Instagram Клуб команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) може бути позбавлений права участі в Змаганнях.

На всіх сторінках сайту повинно бути присутнє посилання на офіційний сайт ФБУ, розміщено код лічильника ФБУ. Крім того, на всіх сторінках сайту в видимій частині повинен бути розміщений рекламний банер 300x250. Код можна отримати, надіславши листа на поштову адресу **fbu.press@gmail.com**

33.1.2. На офіційному сайті Клубу мають системно виходити новини, що пов'язані з виступами команди, чемпіонатом та баскетбольною інформацією в цілому.

33.1.3. Систематично організовувати інтерв'ю з гравцями і тренером команди, проводити семінари, відкриті заняття, уроки, майстер-класи в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах, викладати ці матеріали на своєму офіційному сайті і надавати до сайту ФБУ як мінімум раз на два тижні.

33.1.4. Розміщувати логотипи ФБУ та Суперліги на всій друкованій продукції Клубу і електронних макетах афіш та постграфіки ігор, які використовуються у соціальних мережах. Також обов'язковим є розміщення лототипу ФБУ на головній сторінці сайту Клубу з гіперпосиланням на сайт ФБУ fbu.ua.

На спортивних спорудах мають бути афіши та програмки, де розміщена графічна інформація ФБУ.

33.2. При проведенні ігор на своєму майданчику клуб повинен забезпечити ведення статистики гри в комп'ютерному варіанті, використовуючи для цього програму, що надає ФБУ, передавати статистичні дані онлайн на сайт, мати ноутбук та принтер для ведення статистики та передавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.

Вимоги до ноутбуків для забезпечення оптимального функціонування статистичної програми під час роботи статистиків наведено у Додатку № 7.

33.3. У разі порушення вимог статей 33.1.2, 33.1.4, 33.2 сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

При кожному повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюють.

33.4. Детальні умови й вимоги до інформаційно-статистичного забезпечення наведено в службових інструкціях ФБУ і Додатку № 7, та вони є обов'язковими для виконання.

Стаття 34. Прес-конференція

34.1. Кожний клуб повинен розмістити на своєму сайті умови акредитації журналістів на поточний сезон не пізніше ніж за 2 тижні до початку чемпіонату. Протягом сезону ФБУ має право проводити власну акредитацію на окремі ігри Змагань.

34.2. При проведенні ігор команд Дивізіону «А» (Суперліги) спортивна споруда повинна мати обладнанні місця для акредитованих журналістів.

34.3. Клуб-господар повинен забезпечити організацію та проведення прес-конференції після кожної гри Змагань з обов'язковою присутністю головного тренера та одного гравця кожної команди (першими – представники команди-гостя, другими – команди-господаря), а також забезпечити передачу матеріалу (відео, аудіо, текст, фото) на ftp чемпіонату відповідно до вимог, що викладені у Додатку № 7 до чинних Правил проведення.

Тренери зобов'язані давати інтерв'ю після закінчення гри представникам засобів масової інформації.

Прес-конференції Дивізіону «А» (Суперліги) бажано проводити у прямому ефірі на YouTube каналі Клубу або ФБУ. У плей-оф чемпіонату прес-конференції обов'язково проводити у прямому ефірі на YouTube каналі ФБУ.

У разі неприбуття на прес-конференцію або відмови брати в ній участь вказаними вище особами Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

34.4. Прес-конференція повинна починатися не пізніше, чим через 15 хвилин після закінчення гри, і може проводитися як у спеціальному приміщенні, так і в ігровому залі.

34.5. Макет банеру для пресконференції надається Клубу ФБУ вже з урахуванням місць для спонсорів Змагань. Клуб має розмістити своїх партнерів на банері та роздрукувати його.

34.6. До початку, під час, та після завершення сезону представникам Клубу (офіційним особам, гравцям, тренерам, особам, що супроводжують команду, коментаторам домашніх ігор та іншим представникам) заборонені публічні висловлювання та повідомлення в засобах масової інформації та мережі Інтернет (в т.ч. в соціальних мережах), що зачіпають імідж і репутацію ФІБА, ФБУ, членів ФБУ, Клубів, честь, гідність, професійну і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів та інших осіб, а також заборонені висловлювання у будь-якій формі із використанням нецензурної лексики.

У разі порушення – **покарання згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.**

34.7. При кожному повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюють.

Стаття 35. Допуск спортивної споруди

35.1. Порядок підготовки спортивних споруд та дотримання безпеки учасників і глядачів під час проведення змагань визначено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».

35.2. З метою забезпечити безпеку глядачів та учасників змагань спортивні змагання проводять тільки на спортивних спорудах, прийнятих до експлуатації державними комісіями, та за наявності актів технічного обстеження придатності спортивної споруди для проведення заходу.

35.3. Відповідальність за технічну підготовленість і безпеку учасників під час проведення змагань покладено на керівників організації/клубів/команд, представників організації/клубів/команд та особистих тренерів спортсменів.

35.4. Ігри Змагань повинні проводитися на спортивних спорудах, які відповідають «Офіційним Правилам баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання», вимогам Регламенту та чинних Правил проведення.

35.5. Допуск спортивної споруди до Змагань здійснює Департамент на підставі Акту прийому спортивної споруди.

Акт прийому спортивної споруди (далі - Акт) - документ, що містить відомості про спортивну споруду, результати контрольних вимірів і перевірки, зроблених представником ФБУ у процесі огляду спортивної споруди, та його оформлюють безпосередньо на об'єкті (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

Акт підписують такі особи:

- представник ФБУ, що проводив виміри і перевірку,
- керівник спортивної споруди,
- представник місцевої (обласної або міської) федерації баскетболу,
- офіційний представник Клубу.

35.6. Акт оформлюють у двох екземплярах. Один екземпляр направляється у Департамент, другий екземпляр залишають у Клубі.

35.7. У разі, якщо виявлено невідповідність спортивного обладнання або спортивної споруди вимогам, Департамент направляє Клубу лист із указівкою терміну, протягом якого Клуб зобов'язаний усунути виявлені невідповідності.

Якщо Клуб не вжив заходів з усунення невідповідностей, що вказані в листі, Департамент має право накладати санкції щодо сумою обов'язкового грошового внеску,

так і щодо місця проведення матчу (проведення гри на майданчику суперника або на нейтральному майданчику).

35.8. Усі витрати, пов'язані із проїздом, проживанням і харчуванням представника ФБУ, спрямовані на проведення заходів щодо допуску спортивної споруди, несе Клуб.

Стаття 36. Технічне обладнання

36.1. Ігровий майданчик, баскетбольні конструкції, щити, кільця, табло, ігровий годинник, годинник кидка, автоматичні сигнали повинні відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

У разі несправності обладнання до початку та/або під час гри, невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 30 000 (тридцяти тисяч) гривень.

36.2. Клуб-господар перед початком кожної гри в ігровому залі, де встановлена система негайного відеоперегляду (**Instant Replay System - IRS**) (далі – система IRS), зобов'язаний продемонструвати старшому судді матчу для його схвалення систему IRS та представити фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи:

36.2.1. Обладнання для відеопереглядів повинно знаходитися на секретарському столі або на окремому столі поруч із ним.

36.2.2. Монітор для відеопереглядів повинен бути не менше 21 дюймів.

36.2.3. Усі камери системи IRS мають бути встановлені однаково на всіх аренах команд відповідно до Інструкції ФБУ з використання системи негайного відеоперегляду IRS під час ігор Змагань (Додаток № 9).

У разі порушення Інструкції ФБУ по використанню системи негайного відеоперегляду IRS та/або якщо після перевірки до початку гри старшим суддею працездатності системи IRS: а) система IRS не запрацювала до початку або під час гри; б) система IRS працювала під час гри неналежним чином (або зовсім не запрацювала); в) відсутній фахівець, який відповідає за обладнання та обслуговування системи, або, на думку старшого судді, фахівець не має достатньої кваліфікації, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

36.3. **Освітлення** в ігровому залі повинно відповідати нормі щодо проведення спортивних змагань національного рівня (усі джерела світла повинні бути в робочому стані). Ігровий майданчик повинен бути рівномірно та достатньо освітленим (не менше 1700 люкс).

Під час розминки команд (не менше ніж за 60 хвилин до початку гри) освітленість повинна бути такою ж, як під час гри. Джерела світла повинні бути розташовані там, де вони не будуть заважати гравцям та суддям (джерела світла не повинні бути спрямовані в очі учасникам гри).

Під час гри заборонено використовувати світлові ефекти, світло від яких спрямоване на ігровий майданчик. Світлові ефекти дозволяється використовувати під час хвилинних перерв і перерв між чвертями гри.

Заборонено використання різновиду світлових лазерних вказівок, що заподіюють незручність для гравців під час гри.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі в розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для

Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

37.1. Температура повітря в ігровому залі повинна бути не нижче +16,0°С градусів і не вище +25,0°С градусів.

У делегата Клубу-господаря обов'язкова наявність в ігровому залі термометра у справному стані для визначення температури повітря.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожний ігровий день у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

Стаття 38. Баскетбольний щит

38.1. Кожний щит баскетбольної конструкції повинен бути обладнаний світловими пристроями по його периметру, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і запалюються **червоним кольором** тільки тоді, коли лунає автоматичний сигнал ігрового годинника про закінчення чверті, а на дисплеї ігрового часу демонструються нулі (00). Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і покривати принаймні 90% периметра скляної поверхні щита.

Крім того, кожний щит повинен бути оснащений світловими пристроями по його верхньому краю, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і які запалюються **жовтим кольором** тільки тоді, коли лунає сигнал годинника кидка. Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і розташовані безпосередньо нижче червоних пристроїв ігрового годинника.

38.2. У спортивній споруді повинен перебувати принаймні один запасний баскетбольний щит з кільцем і сіткою, а також у розпорядженні Клуба-господаря має бути все необхідне устаткування, інструменти, персонал для швидкої заміни (до тридцяти хвилин) ушкодженого обладнання.

38.3. У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

38.4. У разі відсутності запасного устаткування при необхідності його використання або у випадку заміни чи ремонту баскетбольного щита з кільцем і сіткою, Клубу-господарю зараховується поразка «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

Стаття 39. М'яч

39.1. Ігри Змагань можуть проводитися лише офіційним м'ячем, який затверджений ФБУ перед початком сезону.

У розпорядження кожної команди Клуб-господар повинен надати для тренування та на час розминки перед грою не менш 12 офіційних м'ячів.

39.2. Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри у розпорядження старшого судді для визначення ігрового м'яча Клуб-господар повинен надати два м'ячі, які не використовуються командами під час розминки перед грою, але якими вже грали.

39.3. У разі порушення вимог статті 39 - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу

команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

Стаття 40. Додаткові вимоги

40.1. Ігри Змагань проводяться у спортивних спорудах, які відповідають вимогам Офіційних Правил баскетболу та вміщують:

Дивізіон «А» (Суперліга) - не менше 300 (трьохсот) місць для глядачів;

Дивізіон «Б» (Вища ліга) - не менше 200 (двохсот) місць для глядачів;

Дивізіон «В» (Перша ліга) - не менше 100 (ста) місць для глядачів.

40.2. В ігрових залах мають бути прапори України, ФБУ, Клубу-господаря та Клубу-гостя. Розміщення прапорів в ігровому залі надано в Додатку № 8. Усі прапори повинні бути одного розміру. Розмір кожного прапору 120 см x 180 см, зображення на прапорі вертикальне. Клуб-гість повинен надати прапор свого Клубу делегату Клубу-господаря не пізніше ніж за 12 годин до початку гри.

40.3. В ігровому залі обов'язкова наявність мікрофона і динаміків.

40.4. Рекламний щит «Федерація Баскетболу України + логотип ФБУ» розміщують в ігровому залі таким чином, щоб він потрапляв в об'єктив камер онлайн-трансляцій.

40.5. У разі порушення вимог статті 40 в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

Стаття 41. Процедура подання протесту

41.1. Якщо під час Змагань команда вважає, що її права були утиснені рішенням судді, чи будь якою подією, що сталася протягом гри, команда має діяти таким чином (згідно Офіційним Правилам баскетболу, додаток С.1):

41.1.1. Команда може подати протест, якщо її інтереси були утиснені через:

41.1.1.1. Помилку у веденні рахунку, відліку ігрового часу або часу кидка, яку не було виправлено суддями.

41.1.1.2. Рішення про поразку позбавленням права, відміну гри, відкладення гри, не поновлення гри, або рішення не грати гру.

41.1.1.3. Порушення у діючих Правилах щодо допуску гравців.

41.2. Для того, щоб протест міг бути прийнятим, він повинен відповідати процедурі, що визначена розділом «С - Процедура подання протесту» «Офіційних Правил баскетболу»:

41.2.1. Капітан (КАП) цієї команди повинен не пізніше як через 15 хвилин після закінчення гри інформувати старшого суддю про те, що його команда протестує проти результату гри, та підписати протокол у графі «Підпис капітана у разі протесту».

41.2.2. Причини протесту повинні бути надані письмово не пізніше як через 1 (одну) годину після закінчення гри.

41.2.3. Офіційний представник Клубу повинен передати представникові ФБУ (комісару, при відсутності комісара – старшому судді, в окремому випадку – делегату ФБУ) або протягом наступного робочого дня сплатити на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок (завдаток) у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000

(п'ять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

41.3. Після того, як письмовий опис причин протесту прийнятий, старший суддя (або комісар, якщо присутній) повинен протягом однієї години подати до Департаменту (у разі присутності – делегату ФБУ) письмовий рапорт з описанням інциденту, що призвів до протесту.

41.4. Разом з протестом клуб подає до Департаменту відеозапис гри на електронних носіях інформації. Департамент негайно (в разі відсутності такої можливості - в строк не пізніше одного робочого дня) передає Директорату протест, відеозапис гри, рапорт старшого судді (або комісара), «Звіт про суддівство» спостерігача суддівства гри, на результат якої поданий протест.

41.5. У разі необхідності Директорат звертається до Експертної комісії ФБУ (далі – ЕК ФБУ) за роз'ясненнями, надавши матеріали, які надійшли до Директорату (протест, відеозапис, рапорт старшого судді (або комісара), тощо), з метою отримати експертний висновок.

41.6. Експертний висновок по протесту повинен бути винесений ЕК ФБУ та переданий Директорату протягом 3-х робочих днів з моменту зарахування коштів на розрахунковий рахунок ФБУ, або до наступної гри, якщо вона відбудеться раніше триденного терміну, та не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступної гри.

Експертний висновок ЕК ФБУ розглядають як рішення, винесене відповідно до «Офіційних Правил баскетболу» і не піддають подальшому перегляду або апеляції. Як виняток, може бути оскаржене неправильне застосування «Офіційних Правил баскетболу».

41.7. Якщо розгляд протесту не потребує звернення до ЕК ФБУ та/або ТК ФБУ, Директорат приймає рішення протягом трьох робочих днів, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри.

Якщо розгляд протесту потребує звернення до ЕК ФБУ, Директорат повинен розглянути протест та прийняти рішення протягом п'яти робочих днів, в т.ч. протягом одного робочого дня з моменту отримання експертного висновку ЕК ФБУ, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри.

Директорат надає своє рішення всім учасникам конфлікту.

41.8. У разі задоволення протесту завдаток повертається Клубу.

41.9. Не приймаються протести до розгляду, якщо не була дотримана процедура подання протесту, а також протести, що подані без оплати завдатку.

Стаття 42. Протест при проведенні ігор серії «плей-оф»

42.1. Для ігор серії плей-оф протест на результат гри Директорат та ЕК ФБУ розглядають якнайшвидше. Директорат приймає рішення не пізніше, ніж:

42.1.1. Через 24 години після закінчення гри;

42.1.2. За 4 години до початку наступної гри.

42.2. Делегат ФБУ обов'язково призначений на останню гру Змагань та/або останню гру за призові місця і приймає остаточне рішення у разі подання протесту на результат.

Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після того, як він отримав письмовий протест.

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу

43.1. Керівники Клубу-господаря майданчику несуть відповідальність щодо забезпечення безпеки учасників при проведенні Змагань (суддів, комісара, представників ФБУ, суддів за секретарським столом, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, вболівальників, інших осіб), а також щодо забезпечення охорони громадського порядку в спортивній споруді до початку, під час проведення та після закінчення гри.

43.2. Охорону громадського порядку і безпеки під час проведення ігор здійснюють відповідно до «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату і Кубку України з баскетболу» ФБУ.

43.3. Щоб забезпечити безпеку під час проведення ігор Змагань, охорону громадського порядку необхідно здійснювати за офіційними договорами, укладеними між Клубом-господарем та охоронною фірмою, що має відповідну ліцензію.

43.4. Відповідно до норм охорони громадського порядку під час проведення масових заходів обов'язкова мінімальна кількість представників охоронної фірми для спортивних арен місткістю до 500 глядачів становить 6 осіб, місткістю до 1 000 глядачів - 10 осіб, місткістю більше 1 000 глядачів – не менше ніж 12 осіб.

43.5. Особи, які задіяні для забезпечення безпеки матчу, повинні мати відповідну форму одягу.

43.6. Делегат Клубу-господаря за півтори години до початку гри повинен відрекомендувати керівника охорони старшому судді та/або комісару і, на вимогу, представникові команди гостей. У разі необхідності, старший суддя та/або комісар може дати керівникові охорони додаткові інструкції. Делегат Клубу-господаря, старший суддя та/або комісар під час проведення гри повинні знати, де перебуває керівник охорони.

43.7. У разі виходу глядача, гравця, тренера, офіційної особи або особи, що супроводжує команду, на ігровий майданчик з явним наміром учинити акт насильства, і охорона не втручається в інцидент, Клуб-господар сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 20 000 (двадцяти тисяч) до 200 000 (двохсот тисяч) гривень.

43.8. Охорона повинна забезпечити безперешкодне та безпечне переміщення команди гостей та вболівальників («фанатів») до та з ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди до транспорту, що на них чекає.

43.9. Для супроводу суддівської бригади керівник охорони повинен призначити не менше 3-х працівників охоронної фірми. Охорона повинна забезпечити безперешкодне та безпечне переміщення суддівської бригади по спортивному комплексу, до та з ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди, до транспорту, що на них чекає.

43.10. Охорона повинна заборонити входити без запрошення в суддівську роздягальню стороннім особам (представникам і керівникам клубу, тренерам, гравцям, іншим).

43.11. Клуб-господар майданчика повинен забезпечити безпеку суддів з моменту їх прибуття на місце проведення гри і до моменту від'їзду суддів, на вимогу суддів – виїзду за межі міста, де проходила гра.

43.12. Заборонено використовувати прапори, символи, емблеми, гасла, тексти, скандування та висловлювання, в т.ч. застосовуючи мегафон, які безпосередньо або побічно підбурюють до насильства, мають дискримінаційний характер, пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, мають образливий, провокаційний або агресивний характер стосовно до будь-якої особи. За ці порушення глядачі можуть бути виведені зі спортивної споруди на вимогу комісара або старшого судді. У разі невиконання вимоги комісара або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

43.13. Якщо глядачі в залі систематично ображають суддів, комісара, суддів за секретарським столом, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або вболівальників, загрожують їм (у словесній або іншій формі), або іншим чином заважають нормальному проведенню гри, в т.ч. застосовуючи мегафон, то на вимогу комісара (за відсутності комісара – старшого судді) вони можуть бути видалені зі спортивної споруди. У разі невиконання цієї вимоги комісара або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА». Клуб-господар повинен вжити заходів для попередження подібної поведінки.

43.14. У спортивній споруді заборонено кидати на ігровий майданчик будь-які предмети.

43.15. Категорично заборонено використовувати у спортивному залі, в якому відбувається матч, або у безпосередній близькості від нього вибухонебезпечні та піротехнічні засоби.

43.16. У разі порушення вимог статті 43 до Клубу-господарю може бути застосовані санкції, **що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.**

43.17. У разі кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюють.

Стаття 44. Невиконання вимог щодо забезпечення безпеки матчу

44.1. У разі невиконання «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату та Кубка України з баскетболу» суддівська бригада має повноваження не проводити гру і подати до Департаменту рапорт про зарахування команді-господарю поразки «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У разі, якщо гра не проходила через порушення громадського порядку, до Клубу може **бути застосовані санкції, що передбачені в Дисциплінарному кодексі ФБУ.**

44.2. Відповідальність за повне дотримання положень ст. 43 чинних Правил проведення несе Клуб-господар. За невиконання вимог щодо забезпечення безпеки матчу, що призвело до виникнення інциденту, крім обов'язкового грошового внеску, за рішенням Директорату можуть бути накладені такі додаткові покарання:

44.2.1. Обмеження доступу глядачів;

44.2.2. Проведення наступної гри без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи Клубу та допоміжний персонал);

44.2.3. Проведення гри на нейтральному майданчику (за межами територіальної адміністративної одиниці, де зареєстрований домашній майданчик) або на майданчику суперників за рахунок Клубу-порушника.

44.3. Організація ФБУ особистої безпеки суддівської бригади, а в деяких випадках і безпеки всього матчу в цілому, здійснюється за рахунок Клубу-порушника.

44.4. Додаткове покарання може бути призначене Департаментом або Виконавчим комітетом ФБУ.

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

Стаття 45. Загальні положення

45.1. Департамент контролює дотримання вимог чинних Регламентів і Правил проведення Змагань, рішень Департаменту, ФБУ Клубами, гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, суддями, комісарами, спостерігачами суддівства, суддями за секретарським столом, статистиками, коментаторами, глядачами і будь-якими іншими особами, залученими/задіяними до організації та проведення ігор. Клубами, гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, суддями, комісарами, суддями за секретарським столом, статистиками, глядачами і будь-якими іншими особами.

За необхідності, Департамент може звернутися до Директорату про застосування санкцій у разі порушення учасниками чинних Правил проведення.

45.2. Директорат розглядає дисциплінарні порушення чинних Регламентів і Правил проведення учасниками Змагань, та застосовує відповідні санкції.

45.3. Департамент і Директорат мають право застосовувати санкції до Клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або будь-яких осіб, що входять до складу Клубу, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. суддів-інформаторів та статистиків, коментаторів, які порушують чинні Правила проведення до початку, під час та після закінчення гри. Види санкцій, які застосовують, та розміри обов'язкових грошових внесків визначені чинними Правилами проведення.

45.4. Клуб несе відповідальність за сплату внесків (виконання санкцій) гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, або будь-якими особами, що перебувають в договірних, управлінських та інших стосунках з Клубом.

Клуб відповідає за дії осіб, в т.ч. за дії вболівальників, які спричинили порушення вимоги даних Правил проведення до початку, під час та після гри.

45.5. По всіх порушеннях пунктів статей чинних Правил проведення, що були зафіксовані в «Звіті комісара/старшого судді про організаційне забезпечення заходу»,

Департамент повинен прийняти рішення про застосування відповідних санкцій до Клубу.

За необхідності, Департамент готує матеріали та виносить питання про порушення на засідання Директорату для застосування санкцій до Клубу.

Оплата обов'язкового грошового внеску має бути здійснена протягом 5-ти робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом відповідного рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання).

У разі порушення строків оплати розмір обов'язкового внеску подвоюють.

45.6. Внесок, який накладено особисто на гравця, тренера, помічника тренера, офіційну особу Клубу або особу, що супроводжує команду, суддю, комісара, суддю за секретарським столом, суддю-інформатора, статистика, спостерігача суддівства, коментатора повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання), для ігор серії плей-оф - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 4 години до початку наступної гри. У протилежному разі особа, яка не сплатила внесок, може бути недопущеною до наступної та подальших ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

45.7. Якщо внесок за порушення Клубом Правил проведення не сплачено протягом 5-ти робочих днів, наступних за днем ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій, Департамент має право не допустити Клуб до участі в поточному сезоні та зарахувати поразки «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» у всіх календарних іграх, на час початку яких не надійде внесок.

Якщо внесок не буде сплачено ще протягом 20-ти календарних днів, наступних після завершення вищезгаданого 5-денного терміну, Департамент має право виключити Клуб зі складу учасників Змагань поточного сезону.

Якщо виплату внеску відстрочено на термін, що перевищує час до завершення поточного Змагання – Департамент має право не допустити Клуб до участі в Змаганнях в наступному сезоні у будь-якій лізі.

Стаття 46. Процедура накладення санкцій

46.1. Департамент розглядає питання організації та проведення, виконання учасниками Регламентів і Правил проведення Змагань, застосовує санкції, що передбачені Правилами проведення.

За необхідності, Департамент може звернутися до Директорату про застосування санкцій у разі порушення учасниками чинних Правил проведення.

46.2. Директорат розглядає дисциплінарні порушення Правил проведення учасниками змагань, та застосовує відповідні санкції.

46.3. Підставою для розгляду питання Департаментом та Директоратом є:

- а) письмова заява від учасника змагань;
- б) рапорт комісара, судді, спостерігача суддівства, іншого учасника гри, та/або «Звіт комісара гри», «Звіт старшого судді гри», «Звіт спостерігача суддівства»;
- в) письмове звернення від Технічної комісії ФБУ;
- г) фото, відео і письмові матеріали ЗМІ.

46.4. При надходженні до Директорату документів або відомостей щодо наявності порушень цих Правил, директор Директорату забезпечує ознайомлення його членів з документами, що надійшли до Директорату, а також, у разі необхідності, сповіщає про

час та місце проведення засідання Директорату його членам, заявнику, сторонам конфлікту, та запрошує на засідання.

Директорат має право визначати період часу, необхідного для розгляду кожної окремої справи.

46.5. Департамент і Директорат мають право самостійно ініціювати розгляд справ на підставі письмової заяви, звіту, рапорту, відеоматеріалу, матеріалу засобів масової інформації, соціальних мереж, тощо, та застосовувати санкції до Клубу або особи (осіб), що допустили порушення.

46.6. Рішення Департаменту та Директорату набуває чинності з моменту його прийняття, якщо самим рішенням не встановлено інше, та є обов'язковим до виконання для всіх учасників Змагань.

46.7. У разі винесення рішення про дискваліфікацію гравця, головного тренера, помічника тренера, офіційної особи Клубу або особи, що супроводжує команду, судді, комісара, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика, спостерігача суддівства, коментатора, рішення підлягає виконанню негайно, без огляду на апеляцію, що подана до Виконавчого комітету ФБУ.

Стаття 47. Апеляція

47.1. Рішення Директорату можуть бути оскаржене зацікавленою стороною до Виконавчого комітету ФБУ.

Рішення Департаменту про застосування санкцій за порушення вимог Правил проведення оскарженню не підлягають.

47.2. Подання апеляції на рішення Директорату не зупиняє його чинність (виконання) аж до моменту прийняття Виконавчим комітетом ФБУ рішення про задоволення апеляції та скасування рішення Директорату або прийняття іншого рішення.

47.3. Апеляція на рішення Директорату подається до Виконавчого комітету ФБУ протягом десяти календарних днів з дати отримання зацікавленою стороною рішення про застосування санкції.

Клуб/особа, які подали апеляцію, повинні не пізніше дня її подання сплатити на рахунок ФБУ внесок за розгляд апеляції у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень. Без сплати даного внеску апеляція розгляду не підлягає.

47.4. Виконавчий комітет ФБУ, у разі подання у встановлений термін апеляції на рішення Директорату та сплати відповідного грошового внеску, повинен розглянути апеляцію на найближчому своєму засіданні. Виконавчий комітет ФБУ своїм рішенням може змінити, доповнити або скасувати рішення Директорату.

Рішення Виконавчого комітету ФБУ є остаточним і оскарженню не підлягає.

47.5. Якщо апеляцію задовольняють частково або повністю, Виконавчий комітет ФБУ вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом/особою передбаченого санкцією грошового внеску (часткове або повне відповідно), а також внеску Клубу/особи, сплаченого за подання апеляції (часткове або повне відповідно).

Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків під час гри

48.1. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів, Клуб не пізніше ніж через 3 (три) робочі

дні після цієї гри може подати лист і відеоматеріали цієї гри (відеозапис гри, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на Flash-USB носії на розгляд Департаменту та Експертної комісії ФБУ, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень. У разі, якщо умову про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконано, лист не розглядають.

48.2. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів за секретарським столом, статистиків під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів за секретарським столом, статистиків, Клуб не пізніше ніж через 3 (три) робочі дні після цієї гри може подати листа та відеоматеріали цієї гри (відеозапис гри, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на Flash-носії на розгляд Департаменту, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 3 000 (три тисячі) гривень.

У разі, якщо умову про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконано, лист не розглядають.

48.3. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа щодо рішень суддів, суддів за секретарським столом, статистиків Департамент, ЕК ФБУ повинні надіслати клубу протягом 3-х робочих днів, наступних за днем одержання від Клубу листа.

48.4. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа ЕК ФБУ повинна також надіслати до Департаменту. Якщо на підставі висновку ЕК ФБУ Департамент прийме рішення на користь Клубу (буде встановлено неправомірність прийнятих рішень суддів), Департамент вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом грошового внеску (пропорційно помилковості рішень прийнятих суддею на майданчику або суддею за секретарським столом).

Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера

49.1. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D за особисту поведінку** (крім ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу») - його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру (Чемпіонату, Кубку України), та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі:

для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

Якщо гравець має право грати у двох складах команд Клубу (напр., у командах Суперліги та Вищої ліги), його дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру в тій лізі, де був призначений фол з дискваліфікацією.

Якщо гравець грав, маючи фол з дискваліфікацією, без дозволу Департаменту, – Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок в розмірі 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, та команді зараховують програш «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

49.2. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією F**

49.2.1. Якщо гравець (запасний, вилучений) під час гри залишив зону лави команди, але **не брав активної участі** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, і був дискваліфікований за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

49.2.2. Якщо гравець (запасний, вилучений) під час гри залишив зону лави команди і **брав активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що його було дискваліфіковано за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу»

- його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

Якщо гравець має право грати у двох складах команд Клубу (напр., у командах Суперліги та Вищої ліги), його дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру в тій лізі, де був призначений фол з дискваліфікацією.

49.3. **Якщо головний тренер та/або помічник тренера** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D за особисту поведінку** (крім ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу») –

його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 10 000 (десять тисяч) гривень.

49.4. **Якщо головний тренер та/або помічник тренера** отримує **фол з дискваліфікацією F**

49.4.1. Якщо головний тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди й не допомагає або не робить спроби допомогти суддям підтримати чи відновити порядок, за що отримує **фол з дискваліфікацією F** за ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу» -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 10 000 (десять тисяч) гривень.

49.4.2. Якщо головний тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди і **взяв активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що його було дискваліфіковано за ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу»

- його автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 10 000 (десять тисяч) гривень.

49.5. **Якщо особа, що супроводжує команду:**

49.5.1. Якщо **особа, що супроводжує команду**, під час гри залишила зону лави команди, але **не брала активної участі** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, і була дискваліфікована за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 3 000 (три тисячі) гривень.

49.5.2. Якщо **особа, що супроводжує команду**, під час гри залишила зону лави команди і **брала активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що її було дискваліфіковано за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

її автоматично дискваліфікують на 1 (одну) чергову гру та вона сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для команди Дивізіону «В» (Перша ліга) 3 000 (три тисячі) гривень.

49.6. Завжди, коли особу, яка завинила, дискваліфіковано відповідно до певної статті «Офіційних Правил баскетболу», вона повинна піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на її розсуд, вона має залишити будівлю.

Якщо дискваліфіковану особу (гравця, тренера, помічника тренера, особу, що супроводжує команду) під час гри буде помічено в ігровому залі або на трибуні старшим суддею, комісаром або спостерігачем суддівства, - суму обов'язкового грошового внеску подвоюють.

49.7. У виняткових випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які гравець має пропустити через свою дискваліфікацію.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить гравець за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

49.8. У разі кожного повторного порушення ст. 49 протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, а також подвоюють кількість ігор дискваліфікації.

49.9. У разі, якщо термін дискваліфікації перевищує кількість ігор, що залишилися до закінчення поточного сезону, залишок терміну дискваліфікації переносять на наступний сезон (чергові ігри Чемпіонату, Кубку України).

Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера

50.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи (словом або жестом), інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації) (далі – неспортивна поведінка) до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди та офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду.

50.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки, дії гравця, тренера до, під час та після гри, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, прояви нацизму та фашизму, а також будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги до гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, суперника, глядачів, члена своєї команди, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ.

50.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду

51.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи, інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (словом або жестом) (далі –

неспортивна поведінка) до, під час і після гри з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, статистиків, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди.

51.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки (словом або жестом), дії, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, прояви нацизму та фашизму, а також будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги до, під час і після гри з боку офіційної особи клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, статистиків, делегата ФБУ, суперника, глядачів, члена своєї команди.

51.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів

52.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання висловів або жестів, що завдають образи (словом або жестом), інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (далі – неспортивна поведінка), в т.ч. із застосуванням мегафону, до, під час та після гри з боку глядачів стосовно представників команди-суперника (гравців, тренерів, офіційних осіб Клубу і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників Клубу-суперника), суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, інших осіб.

52.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки до, під час та після гри вболівальників образ, в т.ч. із застосуванням мегафону, за ознакою їх релігійної, расової, статевої приналежності, кольору шкіри, мови, і спрямованих на приниження людської гідності, за виготовлення і демонстрацію вболівальниками плакатів, що пропагують нацизм та фашизм, а також за будь-який інший акт дискримінації та/або расизму чи зневаги, застосовують політичну рекламу та агітацію, ганьблять честь, гідність і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників-гостей, глядачів, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, інших осіб.

52.3. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка

53.1. З боку гравця, тренера

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, комісара, суддів за секретарським столом, офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, делегата ФБУ, суперників, глядачів.

53.2. З боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, суперників, глядачів.

53.3. З боку глядачів

Клуб відповідає за погрози, залякування, в т.ч. із застосуванням мегафону, або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку глядачів стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, гравців, тренерів, суддів, комісара, суддів за секретарським столом, делегата ФБУ, організованих вболівальників суперника.

53.4. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 54. Акт насильства

54.1. З боку гравця, тренера

Клуб несе відповідальність за акт насильства (умисне завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, тощо) до, під час та після закінчення гри з боку гравця, тренера стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, комісара, судді за секретарським столом, делегата ФБУ, глядача.

54.2. З боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду

Клуб несе відповідальність за акт насильства з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду, до, під час та після закінчення гри стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, комісара, судді за секретарським столом, делегата ФБУ, глядача.

54.3. З боку глядачів

Клуб несе відповідальність за акт насильства до, під час та після закінчення гри з боку глядача стосовно офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, гравця, судді, комісара, судді за секретарським столом, делегата ФБУ, глядача.

54.4. За порушення, згадані вище, Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі

55.1. У разі участі в матчі гравця та/або тренера, який не мав права грати, перемогу присуджують суперникам команди, що зробила порушення. Команда, що програла «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», одержує в класифікації нуль очок.

Стаття 56. Неявка команди на гру

56.1. Команді, що не з'явилася без поважної причини на календарну гру і не попередила про це Клуб, що приймає, та Департамент, зараховують поразку «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», та Клуб може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.

56.2. У разі неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» суддям, комісару, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам оплату проводять як за зіграний матч. Витрати на відшкодування повернення квитків компенсують тільки за наявністю звітного документу.

У разі, коли команда сповіщає до Департаменту про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплату як за зіграний матч суддям, комісару, суддям за секретарським столом, судді-інформатору, статистикам не проводять.

Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

57.1. Якщо після початку гри команда перервала гру, і це **призвело до зупинки гри** – Клуб **може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.**

57.2. Якщо після початку гри команда відмовилась грати, і ця відмова **призвела до закінчення гри** - команда програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», плюс Клуб **може бути покараний згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ.**

57.3. Якщо відмову команди від участі в грі було вчинено за ініціативою тренера і це доведено під час засідання Директорату, окрім зазначених санкцій до Клубу може бути застосовано санкцію до тренера у вигляді дискваліфікації терміном на 2 (два) роки.

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Усі внески Клубів/організацій сплачують на розрахунковий рахунок ФБУ (ст. 1.2 чинних Правил проведення).

Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації

58.1. Кожний Клуб за участь в Чемпіонаті і в Кубку України сезону 2021/2022 рр. повинен сплатити обов'язкові заявкові та інші внески. Розміри та терміни сплати внесків визначає Виконавчий комітет ФБУ. Підставою для сплати внесків Клубами на розрахунковий рахунок ФБУ є чинні Регламент та Правила проведення Чемпіонату та Кубку України.

58.2. Клуб/організація, що бере участь у XXXI Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2021/2022 рр., повинен у своєму особистому кабінеті на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox перерахувати на розрахунковий рахунок ФБУ заборгованість за попередній сезон до 01.08.2021 р. та обов'язкові грошові внески наступного сезону: 50 % від суми заявочного грошового внеску до 01.08.2021 р., суму, що залишиться, - до 01.09.2021 р.

58.3. Заявочний грошовий внесок для допуску учасників до участі в Змаганнях сплачується в розмірі:

58.3.1. Заявочний грошовий внесок для участі команд в XXXI Чемпіонаті та Кубку України сезону 2021/2022 рр.:

58.3.1.1. Для участі Клубу в Кубку України для команд Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команд Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень.

58.3.1.2. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «А» (Суперліги) - 40 000 (сорок тисяч) гривень.

58.3.1.3. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

58.3.1.4. Для участі Клубу в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «В» (Першої ліги) - 8 000 (вісім тисяч) гривень.

58.3.1.5. У разі порушення Клубом/організацією встановленого строку оплати заявочного грошового внеску Клуб та/або команда може бути недопущений до участі або відсторонений від участі в Змаганнях.

58.3.2. Реєстрація (членський внесок) гравця **категорії «А»**, який має українське громадянство: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 200 (двісті) гривень, для команди Молодіжної ліги 120 (сто двадцять) гривень.

58.3.3. Реєстрація гравця **категорії «Б»**, який має іноземне або українське громадянство: для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.4. Реєстрація в ФІБА кожного гравця, який має іноземне громадянство, – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 150 у.о. (1 у.о. дорівнює €1 по курсу Національного банку України на час оплати).

Перша реєстрація в ФІБА кожного тренера команди, що приймає участь в клубних змаганнях Європи, - обов'язковий грошовий внесок в розмірі 60 швейцарських франків по курсу Національного банку України на час оплати.

58.3.5. Ротація (заміна) гравця категорії «Б» - для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.6. Реєстрація 4-го та кожного наступного гравця **категорії «Б»** для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

Реєстрація 3-го та кожного наступного гравця **категорії «Б»** для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 7 500 (сім тисяч п'ятсот) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

Реєстрація 3-го та кожного наступного гравця **категорії «Б»** для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 7 500 (сім тисяч п'ятсот) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.7. Реєстрація (членський внесок) тренера, який має українське громадянство, – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для команди Молодіжної ліги 500 (п'ятсот) гривень.

58.3.8. Реєстрація тренера, який має іноземне громадянство, – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Молодіжної ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

58.3.9. Реєстрація (членський внесок) особи, що супроводжує команду (адміністратор, лікар, масажист та ін.), яка має українське громадянство, – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

58.3.10. Реєстрація особи, що супроводжує команду, яка має іноземне громадянство (іноземного спеціаліста), – для Клубу команди Дивізіону «А» (Суперліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для Клубу команди Дивізіону «В» (Першої ліги) 5 000 (п'ять тисяч), для команди Молодіжної ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

58.4. При переході гравця категорії «А» або категорії «Б» в інший клуб за договором оренди проводиться нова реєстрація гравця, яку сплачують відповідно до пунктів 58.3.2, 58.3.3, 58.3.4, 58.3.5, 58.3.6.

58.5. ФБУ перераховує у вигляді безповоротної фінансової допомоги міським/обласним федераціям баскетболу:

58.5.1. 50% від суми сплати членських внесків за кожного гравця, тренера, особи, що супроводжує команду (адміністратора, лікаря, масажиста та ін.), який має українське громадянство, та зареєстрований в чемпіонаті України в складі команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Аматорської ліги, Молодіжної ліги.

58.5.2. 50% від суми сплати заявочного грошового внеску для участі команди в чемпіонаті України серед команд юнаків та дівчат (ВЮБЛ);

58.5.3. 50% від суми сплати членських внесків за кожного гравця, тренера, особи, що супроводжує команду (адміністратора, лікаря, масажиста та ін.), який має українське громадянство, та зареєстрований у складі команди в чемпіонаті України серед команд юнаків та дівчат (ВЮБЛ).

58.5.4. У разі відсторонення або відмови Клубу та/або команди від участі в Змаганнях кошти, що були перераховані на користь ФБУ, Клубу або міським/обласним федераціям баскетболу не повертаються.

Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації під час проведення змагань

59.1. Витрати по відрядженню команд, їх харчуванню, проживанню та медичному страхуванню несуть Клуби/організації, що відряджають.

Якщо у зв'язку з розкладом руху транспорту неможливо приїхати до міста проведення змагань у першу половину доби у день приїзду, а також виїхати ввечері після закінчення гри, дозволяється приїзд на змагання на добу раніше та від'їзд на добу пізніше з оплатою витрат по відрядженню команди.

59.2. При проведенні Змагань Клуб/організація-господар несе такі витрати:

- організації ігор та їх реклами;
- оренди спортивної споруди;
- охорони громадського порядку і безпеки;
- медичного забезпечення;
- транспорту для зустрічі команди-гостя, доставки в готель, на тренування, ігри та назад у готель, відправлення;
- оплаті негазованої мінеральної води для команди-гостя (14 пляшок по 1.0 л - на команду; для суддів (4 пляшки по 1.5 л), суддів за секретарським столом (секретарів) та суддів під час гри (15 пляшок по 0,5 л);
- телевізійних та/або відеоонлайн трансляцій домашніх ігор та копіювання запису відеозйомки, онлайн-трансляції;
- забезпечення виступу груп підтримки, талісману клубу, шоу-програми;
- відрядження суддів, комісара - проживання, проїзд до місця змагань і зворотно, добові в дорозі;
- харчування до 319 (трьохсот дев'ятнадцяти) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для Клубів команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги);
- оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора та статистиків, відповідно до ст. 62 чинних Правил проведення;
- оплати роботи на іграх допоміжного персоналу, радиста, робітників та інших, виходячи з розцінок, установлених для даної установи.

- забезпечення суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, двома ноутбуками з доступом до Інтернету, двома принтерами (один з них кольоровий).

59.3. Якщо Клуб бере участь у змаганнях ФІБА та не має достатньої кількості місцевих суддів за секретарським столом і статистиків з відповідною ліцензією ФІБА, Клуб повинен сплатити для іногородніх суддів за секретарським столом і статистиків витрати з роботи, проживанню, проїзду до місця змагань та зворотно, добових у дорозі, харчування.

59.4. Клуб/організація оплачує всі штрафні санкції, що накладені на Клуб, команду, а також на її гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, які супроводжують команду, на підставі статей чинних Правил проведення.

Стаття 60. Фінансові витрати Клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Восьми», «Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)

60.1. Організатором фінального туру Кубку України («Фінал Восьми», «Фінал Чотирьох») є ФБУ спільно з Клубом/організацією-господарем.

60.2. Клуб/організація-господар та ФБУ за домовленістю між собою при проведенні чвертьфінальних, півфінальних та фінальних ігор Кубку України («Фінал Восьми», «Фінал Чотирьох», тощо), несуть такі витрати:

- оренди приміщень, об'єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи плати за користування ними), витрат на їх обслуговування і експлуатацію;
- оренди/експлуатації спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;
- підготовки/облаштування місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплати послуг із статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплати послуг із забезпечення функціонування електронної системи суддівського відеоперегляду IRS;
- оплати транспортних послуг (у тому числі оренди автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбання за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- оренди/експлуатації спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпечення суддівства змагань;
- оплати проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, комісарам, спостерігачам, суддям за секретарським столом, статистикам, делегатам ФБУ), та оплаті роботи (суддям, комісарам, спостерігачам, суддям за секретарським столом, статистикам, делегатам ФБУ);
- оплати поліграфічних та інформаційних послуг;
- виготовлення нагородної атрибутики (кубки, медалі, дипломи тощо) для переможців і призерів;
- придбання медалей, дипломів (грамот), кубків, призів, цінних подарунків, іншої нагородної атрибутики для переможців і призерів змагань;
- нагородження пам'ятними призами переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);

- оплати послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції чвертьфінальних, півфінальних та фінальних ігор «Фіналу Восьми», «Фіналу Чотирьох» Кубка України, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної ліги, тощо;
- технічного супроводу передачі даних потоку трансляції ігор для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплати роботи коментаторів трансляцій ігор;
- оплати послуг із забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оренди обладнання, оргтехніки (чи плати за користування ними), їх обслуговування і експлуатації;
- оплати послуг зв'язку;
- придбання канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбання малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних заходів;
- здійснення розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- інших витрат, пов'язаних з організацією змагань.

60.3. Клуб/організація-господар, що приймає фінальний тур («Фінал Восьми», «Фінал Чотирьох») Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), інші турові змагання, несе такі витрати:

- організації ігор (експлуатації спортивної споруди, обслуговування цифрового обладнання та статистичної обробки інформації, послуг із забезпеченням функціонування електронної системи суддівства);
- оренди транспортних засобів (автоперевезення), охорони громадського порядку та безпеки, медичного обслуговування, забезпечення аптечкою екстреної допомоги;
- оплати роботи суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, відповідно до розцінок, зазначених в ст. 62 чинних Правил проведення;
- відрядження суддів, комісара (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі);
- харчування до 319 (трьохсот дев'ятнадцяти) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для Клубів команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної ліги);
- залучення комп'ютерної техніки для обробки та видачі інформації про статистичні показники команд і гравців;
- створення необхідних умов для роботи представників ЗМІ та працівників телебачення;
- інших витрат.

60.4. Клуб/організація, що відряджає, оплачує проїзд до місця проведення змагань і зворотну дорогу, проживання в готелі, медичне страхування, харчування гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду.

Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ

61.1. Федерація баскетболу України несе витрати, пов'язані зі здійсненням статутної діяльності ФБУ, у тому числі витрати, пов'язані з:

- проведенням та оперативним керуванням змаганнями;

- реєстрацією клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, суддів-інформаторів, статистиків;
- орендою приміщень, об'єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- орендою/експлуатацією спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;
- підготовкою/облаштуванням місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплатою послуг із статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплатою послуг із забезпечення функціонування електронної системи суддівських відеопереглядів IRS;
- оплатою транспортних послуг (у тому числі оренду автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбанням за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- орендою/експлуатацією спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпеченням суддівства змагань;
- оплатою проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, комісарам, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам, делегатам ФБУ), та оплатою роботи (суддям, комісарам, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, статистикам, делегатам ФБУ);
- оплатою поліграфічних та інформаційних послуг;
- придбанням медалей, дипломів (грамот), кубків, призів, цінних подарунків, іншої нагородної атрибутики для переможців і призерів змагань;
- придбанням пам'ятних призів для нагородження переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);
- оплатою послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції чвертьфінальних, півфінальних та фінальних ігор «Фіналу Восьми», «Фіналу Чотирьох» Кубка України, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги;
- оплатою послуг технічного супроводу передачі даних потоку трансляції матчів для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплатою роботи коментаторів трансляцій ігор Змагань (Дивізіону «А» (Суперліги), Кубку України);
- оплатою послуг з забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оплатою організації та проведення семінарів з підготовки (перепідготовки) та підвищення кваліфікації тренерів, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків;
- орендою обладнання, оргтехніки (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- оплатою послуг зв'язку;
- придбанням канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбанням малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних заходів;

- здійсненням розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- виданням учбово-методичної літератури;
- іншими витратами, пов'язаними з організацією змагань.

Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, статистиків за одну гру XXXI Чемпіонату та Кубку України сезону 2021/2022 рр.

Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом ігор XXXI Чемпіонату та Кубку України сезону 2021/2022 рр. відповідає таким розмірам:

62.1. ДИВІЗІОН «А» (Суперліга)

62.1.1. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, делегата ФБУ за одну гру **Чемпіонату та Кубку України** команд Дивізіону «А» (Суперліги):

- **Судді на ігровому майданчику** - 1 100 (одна тисяча сто) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу 1 300 (одна тисяча триста), за гру плей-оф 1/2 фіналу, за 1-2 та 3-4 місця – 2 000 (дві тисячі) гривень;
- **Старшому судді на ігровому майданчику у разі, якщо не призначений комісар** – 1 400 (одна тисяча чотириста) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу 1 600 (одна тисяча шістсот), за гру плей-оф 1/2 фіналу, за 1-2 та 3-4 місця - 2 300 (дві тисячі триста) гривень;
- **Спостерігачеві суддівства** - 800 (вісімсот) гривень;
- **Комісару** - 800 (вісімсот) гривень;
- **Делегатові ФБУ** – 1 100 (одна тисяча сто) гривень.

62.1.2. Розміри оплати роботи суддів за секретарським столом за одну гру Чемпіонату та Кубку України команд Дивізіону «А» (Суперліги):

- Секретареві офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу кидка, статистику - 320 (триста двадцять) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу – 320 (триста двадцять) гривень, за гру плей-оф 1/2 фіналу, за 1-2 та 3-4 місця - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень, за міжнародну гру - 550 (п'ятсот п'ятдесят) гривень;
- Іншим членам секретарської бригади (оператору табло, судді-інформатору) - 300 (триста) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу 300 (триста) гривень, 1/2 фіналу, ігри за 1-2 та 3-4 місця - 350 (триста п'ятдесят) гривень, за міжнародну гру - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень.

62.2. ДИВІЗІОН «Б» (Вища ліга)

62.2.1. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, делегата ФБУ за одну гру **Чемпіонату та Кубку України** команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги):

- **Судді на ігровому майданчику** - 420 (чотириста двадцять) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу 580 (п'ятсот вісімдесят) гривень, за гру плей-оф 1/2 фіналу, за 1-2 та 3-4 місця – 660 (шістсот шістдесят) гривень;
- **Спостерігачеві суддівства** - 300 (триста) гривень;
- **Комісару** - 400 (чотириста) гривень;
- **Делегатові ФБУ** – 1 100 (одна тисяча сто) гривень.

62.2.2. Розміри оплати роботи суддям за секретарським столом за одну гру Чемпіонату та Кубку України команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги):

- Секретареві офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу кидка, статистику - 240 (двісті сорок) гривень, за гру плей-оф 1/4, 1/2 фіналу, за 1-2 та 3-4 місця – 240 (двісті сорок) гривень;

- Іншим членам секретарської бригади (оператору табло, судді-інформатору) - 220 (двісті двадцять) гривень, за гру плей-оф 1/4, 1/2 фіналу, ігри за 1-2 та 3-4 місця - 220 (двісті двадцять) гривень.

62.3. ДИВІЗІОН «В» (Перша ліга)

62.3.1. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, делегата ФБУ за одну гру **Чемпіонату та Кубку України** команд Дивізіону «В» (Першої ліги):

- **Судді** на ігровому майданчику - 300 (триста) гривень, за гру плей-оф 1/4 фіналу – 350 (триста п'ятдесят) гривень, за гру плей-оф 1/2 фіналу і за 1-2 та 3-4 місця – 400 (чотириста) гривень;
- **Комісару** - 300 (триста) гривень;
- **Спостерігачеві суддівства** - 250 (двісті п'ятдесят) гривень;
- **Делегатіві ФБУ** – 1 100 (одна тисяча сто) гривень.

62.3.2. Розміри оплати роботи суддям за секретарським столом за одну гру Чемпіонату та Кубку України команд Дивізіону «В» (Першої ліги):

- Секретареві офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу кидка, статистику - 200 (двісті) гривень, за гру плей-оф 1/8 фіналу, 1/4 фіналу, 1/2 фіналу і за призові місця – 220 (двісті двадцять) гривень;
- Іншим членам секретарської бригади (оператору табло, судді-інформатору) - 180 (сто вісімдесят) гривень, за гру плей-оф 1/8 фіналу, 1/4 фіналу, 1/2 фіналу і за призові місця – 200 (двісті) гривень.

62.3. КУБОК УКРАЇНИ

62.3.1. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, відповідає розміру оплати за одну гру відповідної ліги суперника, що грає у нижчому дивізіоні (напр., якщо грають команда Дивізіону «А» (Суперліги) і команда Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – оплата як в Дивізіоні «Б» (Вищій лізі).

62.3.2. Якщо грають команди одного дивізіону, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, відповідає розміру оплати за одну гру відповідного дивізіону (відповідної ліги), до якої відносяться обидві команди.

62.3.3. Клуб, команда якого не зареєстрована в ФБУ як учасник XXXI Чемпіонату України сезону 2021/2022 рр., а є учасником змагань Кубку України, розраховується з суддями, суддями за секретарським столом, ін., відповідно до розміру оплати за одну гру команд Дивізіону «В» (Першої ліги).

62.3.4. Якщо команди Аматорської ліги грають між собою, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, відповідає розміру оплати за одну гру команд Дивізіону «В» (Першої ліги).

62.3.5. Пункти 62.3.1, 62.3.2, 62.3.3, 62.3.4 діють на будь-якій стадії змагань, крім півфінальних та фінальних ігор Кубку України.

62.3.6. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, півфінальних та фінальних ігор Кубку України (плей-оф, «Фінал Восьми», «Фінал Чотирьох»), відповідає розміру оплати за одну гру плей-оф за призові місця Дивізіону «А» (Суперліги).

62.4. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ВЕТЕРАНІВ

Розміри оплати роботи за одну гру команд ветеранів:

- Двом суддям на ігровому майданчику по 220 (двісті двадцять) гривень кожному;
- Комісару (головному судді туру) 150 (сто п'ятдесят) гривень;
- Суддям за секретарським столом (суддям-секретарям) - 5 (п'ять) осіб по 180 (сто вісімдесят) гривень кожному.

62.5. МОЛОДІЖНИЙ ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ДІВЧАТ (МОЛОДІЖНА БАСКЕТБОЛЬНА ЛІГА)

Розміри оплати роботи за одну гру Молодіжного Чемпіонату України серед команд дівчат (Молодіжна ліга):

- Судді на ігровому майданчику 250 (двісті п'ятдесят) гривень, за гру плей-оф, 1/2 і за призові місця) - 300 (триста) гривень;
- Комісару (головному судді туру) за одну гру 150 (сто п'ятдесят) гривень; за гру 1/2 і за призові місця - 250 (двісті п'ятдесят) гривень;
- Суддям за секретарським столом (суддям-секретарям, до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) за одну гру 180 (сто вісімдесят) гривень.

ГЛАВА ІХ. СУДДІВСТВО ІГОР

Стаття 63. Загальні положення

63.1. Судді, комісар, спостерігач суддівства, судді за секретарським столом, статистики є представниками ФБУ під час проведення офіційних змагань під егідою ФБУ. Представник ФБУ повинен поводити себе гідно і тактовно, пропагувати своєю поведінкою цінності здорового способу життя, бути коректним і виявляти повагу до своїх колег, учасників змагань та оточуючих. Неприпустимим є публічна проява будь-яких шкідливих звичок.

63.2. Обслуговувати ігри Чемпіонату та Кубку України мають право лише ті судді, комісари, спостерігачі суддівства та судді за секретарським столом (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор та статистики), які мають ліцензію ФБУ на поточний сезон.

63.3. Щоб отримати ліцензію ФБУ, суддя, комісар, спостерігач суддівства, судді за секретарським столом, в т.ч. суддя-інформатор, статистик, мають виконати такі вимоги:

63.3.1. Взяти участь у семінарі ФБУ для суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів за секретарським столом (в т.ч. суддя-інформатор), статистиків, скласти іспити зі знання «Офіційних Правил баскетболу», Регламентів Змагань та чинних Правил проведення, виконати теоретичні тести (крім судді-інформатора) і тести з фізичної підготовки (судді на ігровому майданчику);

64.3.2. Зареєструвати особистий кабінет на сайті ФБУ на офіційній електронній платформі ФБУ Sportbox та вести на ній весь документообіг в електронному вигляді.

64.3.3. Сплатити обов'язковий грошовий внесок:

- Суддя - ліцензія «А» (Суперліга) 5 500 (п'ять тисяч п'ятсот) гривень;
- Суддя - ліцензія «Б» (Вища ліга) 1 300 (одна тисяча триста) гривень;
- Суддя - ліцензія «В» (Перша ліга) 700 (сімсот) гривень;
- Суддя - ліцензія «Г» (Юнацька ліга) 250 (двісті п'ятдесят) гривень;
- Суддя - ліцензія «Д» (регіональні та обласні ліги) 150 (сто п'ятдесят) гривень,
- Комісар - 800 (вісімсот) гривень;

- Спостерігач суддівства – 1 100 (одна тисяча сто) гривень;
- Суддя за секретарським столом (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу кидка, суддя-інформатор, статистик) - ліцензія «А» 420 (чотириста двадцять) гривень, ліцензія «Б» 350 (триста п'ятдесят) гривень, ліцензія «В» 270 (двісті сімдесят) гривень, ліцензія «Г» 180 (сто вісімдесят) гривень, ліцензія «Д» 100 (сто) гривень;
- Суддя за секретарським столом (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу кидка, суддя-інформатор, статистик) з ліцензією ФІБА - 650 (шістсот п'ятдесят) гривень.

За відсутності ліцензії суддю, комісара, суддю за секретарським столом не допускають до гри, в т.ч. регіональних та обласних змагань.

63.4. Суддям, комісарам, спостерігачам суддівства, суддям за секретарським столом, в т.ч. суддям-інформаторам, статистикам, які мають ліцензії ФБУ, заборонено обслуговувати ігри змагань, що проводяться не під егідою ФБУ (змагання, що організовані та проводяться третіми особами, без відповідної реєстрації/акредитації такого змагання в ФБУ, реєстрації гравців, сплати відповідних внесків тощо).

У разі порушення - ліцензію судді, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, статистика, анулюють, а винного відсторонюють від суддівства до 2 років.

У разі повторного порушення винного відсторонюють від суддівства довічно.

Стаття 64. Призначення на гру

64.1. Призначення на ігри Змагань здійснює Комісія ФБУ з призначення суддів.

64.2. Кожну гру команд Дивізіону «А» (Суперліги) обслуговують:

64.2.1. Троє суддів на ігровому майданчику;

64.2.2. Комісар (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів);

64.2.3. Спостерігач суддівства (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів у разі, якщо не призначений комісар);

64.2.4. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

64.3. Кожну гру команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обслуговують:

64.3.1. Двоє суддів на ігровому майданчику;

64.3.2. Троє суддів на ігровому майданчику на грі серії плей-оф і за призові місця команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги);

64.3.3. Комісар (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів на гру серії плей-оф);

64.3.4. Спостерігач суддівства (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів, якщо не призначений комісар);

64.3.5. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

64.4. Кожну гру команд Дивізіону «В» (Першої ліги) обслуговують:

64.4.1. Двоє суддів на ігровому майданчику;

64.4.2. Комісар (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів на гру серії плей-оф);

64.4.3. Спостерігач суддівства (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів, якщо не призначений комісар);

64.4.4. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

64.5. Кожну гру Чемпіонату України серед молодіжних команд (Молодіжна ліга) обслуговують:

64.5.1. Двоє суддів на ігровому майданчику, на іграх 1/2 і за призові місця – троє суддів на ігровому майданчику;

64.5.2. Комісар (призначають за окремим рішенням Комісії ФБУ з призначення суддів на ігри 1/2 і за призові місця);

64.5.3. Судді за секретарським столом в кількості восьми осіб.

64.6. Призначення суддів за секретарським столом здійснює місцева колегія суддів.

Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) рекомендовано мати дві повні бригади суддів за секретарським столом (8 осіб, враховуючи секретаря офіційного протоколу гри, помічника секретаря (оператора табло), секундометриста, оператора часу кидка).

Клубам Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) рекомендовано мати 6 (шість) осіб суддів за секретарським столом (враховуючи секретаря офіційного протоколу гри, помічника секретаря (оператора табло), секундометриста, оператора часу кидка).

Рекомендовано суддів за секретарським столом призначати не більше ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

64.7. Призначення статистиків здійснює місцева колегія суддів.

Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) рекомендовано мати дві повні бригади статистиків - 6 осіб, клубам Дивізіону «Б» (Вищої ліги) та Дивізіону «В» (Першої ліги) – 5 осіб.

Рекомендовано статистиків призначати не більше ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

64.8. На найбільш відповідальну гру може бути призначено делегата ФБУ. Клуб має право звернутися до Департаменту із проханням про призначення делегата ФБУ на певну гру. У цьому разі кошти за оплату роботи та витрати на відрядження делегата ФБУ сплачує Клуб/команда, який звернувся з проханням щодо його призначення.

64.9. Призначення для суддів, комісарів, спостерігачів суддівства надсилають в електронній формі на особисту електронну адресу.

Підтвердження має бути надіслано суддею, комісаром, спостерігачем суддівства протягом 48 годин. Якщо протягом 48 годин суддя, комісар, спостерігач суддівства не підтвердили свого призначення, їхнє призначення скасовують та буде знайдено заміну.

У разі, якщо будь-який суддя, комісар, спостерігач суддівства за непередбачених обставин не здатний прийняти призначення, він повинен негайно проінформувати про це Комісію ФБУ з призначення суддів у письмовій формі на електронну адресу або SMS-повідомленням, щоб йому було знайдено заміну.

Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара

65.1. Враховуючи суспільну значимість змагань з баскетболу в Україні, морально-етична поведінка та зовнішній вигляд офіційних представників ФБУ (суддя, комісар, спостерігач суддівства, суддя за секретарським столом) є вкрай важливими. Вони повинні бути охайно одягнені. Для комісара матчу обов'язковим є офіційний одяг (костюм, сорочка, краватка, у спекотну погоду припустима сорочка).

Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

65.2. Суддівська сорочка і куртка повинні бути єдиними для всіх арбітрів, що обслуговують офіційні матчі в Україні, і відповідати моделі, яка розроблена та затверджена ФБУ.

65.3. Логотип ФБУ розміром 4,5х6,5 см повинен бути розміщений угорі на лівій стороні суддівської сорочки і куртки.

65.4. Розміщення реклами на уніформі суддів визначає ФБУ.

65.5. Судді за секретарським столом (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор і статистики), на всіх рівнях змагань під егідою ФБУ повинна мати уніформу єдиного кольору.

65.6. Заборонено паління біля спортивних споруд, в наданих для суддів роздягальні, душовій та туалетній кімнатах.

65.7. За порушення вимог статті 65 – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

65.8. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють.

Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара

66.1. Якщо суддя запізнюється або не з'являється на гру без попередження про затримку, комісар (старший суддя, суддя) повинен негайно повідомити про це Департаменту для вирішення питання заміни судді.

У разі невиправданого запізнення на гру судді, комісара, винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді ліцензії «А» 3 000 (три тисячі) гривень, для судді ліцензії «Б» 1 000 (одна тисяча) гривень, для судді, комісара з іншими ліцензіями 500 (п'ятсот) гривень. Крім того, суддю, комісара переводять на суддівство в нижчий дивізіон терміном до одного місяця.

У разі повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють та винного відсторонюють від суддівства до кінця сезону.

У разі неявки на гру з власної провини або без усякого виправдання, - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді ліцензії «А» 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для судді ліцензії «Б» 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для комісара і судді з іншими ліцензіями 700 (сімсот) гривень, та винного відсторонюють від суддівства до кінця сезону.

66.2. Комісія ФБУ з призначення суддів може провести заміну на свій розсуд будь-яким арбітром, що є у наявності, якщо суддя не прибув до місця змагань і неможливо забезпечити заміну іншим суддею відповідної ліцензії.

Стаття 67. Обов'язки комісара. Обов'язки старшого судді у разі, якщо комісар відсутній

67.1. Комісар є представником ФБУ при проведенні гри відповідно до «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту про змагання та чинних Правил проведення. Він повинен співробітничати із суддями, представниками Клубів та організаторами.

У разі, якщо комісар відсутній, старший суддя повинен виконувати обов'язки комісара (далі – комісар/старший суддя).

67.2. Основними обов'язками комісара/старшого судді є контроль над дотриманням вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення всіма учасниками гри та глядачами.

67.3. Під час гри комісар зобов'язаний перебувати за секретарським столом між секундометристом і секретарем офіційного протоколу гри.

67.4. У разі, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, комісар/старший суддя разом із делегатом Клубу-господаря повинен вжити заходів щодо усунення порушень.

Комісар/старший суддя зобов'язаний відзначити у «Звіті комісара/старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт») наявність будь-яких відхилень від вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення.

67.5. До початку гри

67.5.1. До початку гри комісар/старший суддя зобов'язаний:

- отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників гри, перевірити забезпечення громадського порядку представниками охорони, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів і глядачів.
- перевірити відповідність ігрового майданчика вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення та справність технічного обладнання;
- Старший суддя зобов'язаний з делегатом клубу за півтори години перед початком матчу перевірити наявність і робочий стан технічного обладнання гри, систему відеоперегляду ФБУ (**Instant Replay System - IRS**), і проконсультуватися з фахівцем, який відповідає за обладнання та обслуговування системи;
- перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита та/або кошика;
- проконтролювати проведення клубом-господарем відеозйомки гри;
- перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади і статистиків;
- перевірити наявність суддів за секретарським столом і статистиків у повному складі;
- перевірити наявність листа допуску суддів за секретарським столом і статистиків;
- одержати від делегата Клубу-господаря інформацію про зроблені розрахунки із бригадою суддів, суддів за секретарським столом і статистиків;
- перевірити наявність і відповідність листа допуску команди до гри, технічну заявку, вікові обмеження;
- перевірити правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

67.5.2. Не пізніше, ніж за 40 хвилин до початку гри комісар/старший суддя повинен перевірити допуск гравців (в Молодіжній лізі – реєстрацію та відповідність фото гравця на сайті ФБУ особистостям заявлених гравців на гру), тренерів, осіб, що супроводжують команду.

67.5.2.1. У разі, якщо виникають які-небудь труднощі, пов'язані з питаннями допуску гравця, тренера та особи, що супроводжує команду, комісар/старший суддя повинен негайно зв'язатися з Департаментом.

67.5.2.2. У разі, якщо прізвище гравця, тренера або особи, що супроводжує команду, присутнє в технічній заявці команди, але його немає в листі допуску до гри і немає на сайті ФБУ в складі команди, комісар/старший суддя має право допустити гравця, тренера або особу, що супроводжує команду, до участі в матчі за умови надання інших документів, що підтверджують його допуск, але тільки після письмового підтвердження від Департаменту.

67.5.3. Комісар/старший суддя разом з головним тренером команди відповідає за дотримання правил допуску члена команди до участі в матчі.

За допуск до участі в матчі члена команди (гравця, тренера, помічника тренера, особи, що супроводжує команду), що не мав права участі в грі, - комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги 500 (п'ятсот) гривень.

67.6. Під час гри.

67.6.1. Комісар контролює виконання суддями за секретарським столом і статистиками своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри.

У випадках встановлення грубих порушень комісар може відсторонити від роботи будь-кого з суддів за секретарським столом.

67.6.2. У разі, якщо судді приймають рішення, яке суперечить «Офіційним Правилам гри» або чинним Правилам проведення, що ставить в невідгідне положення одну з команд чи може призвести до протесту на результат гри, комісар зобов'язаний проконсультувати суддів для того, щоб уникнути помилки.

67.6.3. У разі, якщо судді просять надати допомогу або необхідну інформацію, комісар повинен зробити все можливе, щоб допомогти їм. Однак остаточне рішення ухвалює старший суддя.

67.6.4. Комісар не повинен безпідставно втручатися в дії суддів.

67.6.5. Рішення комісара, його оцінка роботи судді повинні бути професійними, об'єктивними, неупередженими.

При порушенні – комісар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

67.6.6. Комісар/старший суддя зобов'язаний стежити за виконанням статті 12 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б»).

При порушенні – комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги 500 (п'ятсот) гривень.

67.6.7. Комісар повинен контролювати дотримання учасниками матчу вимог до екіпірування, що викладені в статті 12 чинних Правил проведення.

67.6.8. На комісара/старшого суддю матчу разом з секретарем офіційного протоколу покладено контроль за використанням медіа тайм-ауту тривалістю 60 секунд.

67.7. Після закінчення гри

67.7.1. Комісар повинен бути присутнім на після матчевій прес-конференції після закінчення гри та надати до Департаменту свої коментарі щодо висловлювань тренерів та гравців.

67.7.2. Протягом 30 хвилин після закінчення гри Змагань комісар/старший суддя повинен повідомити в Департамент про технічні недоліки, інциденти, протест, дискваліфікацію.

При порушенні – комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону

«Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги 300 (триста) гривень.

67.7.3. Комісар/старший суддя повинен одержати у секретаря перший екземпляр офіційного протоколу, офіційний статистичний звіт гри. Після закінчення гри комісар/старший суддя повинен упевнитися, що обидві команди отримали копії офіційного протоколу, статистику гри.

Крім того, комісар/старший суддя зобов'язаний перевірити наявність підсумкової статистики по закінченню матчу на сайті.

67.7.4. Комісар/старший суддя протягом однієї години після закінчення гри повинен надіслати сканкопію офіційного протоколу гри до Департаменту на адреси
women@fbu.ua   depart@fbu.ua   lora_fbu@ukr.net

67.7.5. Усі порушення, що мали місце при проведенні матчу, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті комісара/старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт»).

Делегат Клубу-господаря повинен бути попереджений про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті».

«Звіт» повинен бути належно заповнений, записи – чітко сформульовані і бути такими, що не допускають подвійного тлумачення.

У разі неналежно заповненого «Звіту» - комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (тисяча) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги – 400 (чотириста) гривень.

У разі приховування порушень чи недоліків, - комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 300 (одна тисяча триста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 800 (вісімсот) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги 500 (п'ятсот) гривень.

67.7.6. «Звіт» повинен бути відправлений протягом 48 годин після закінчення гри на адреси

women@fbu.ua   depart@fbu.ua   lora_fbu@ukr.net

Якщо мали місце порушення при проведенні гри, за які передбачені санкції, «Звіт комісара/старшого судді про організаційне забезпечення заходу» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

При порушенні строку відправки «Звіту» - комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги – 300 (триста) гривень.

67.7.7. В «Звіті комісара по роботі суддів» комісар оцінює та характеризує роботу суддів. «Звіт комісара по роботі суддів» повинен бути відправлений протягом 72 годин після закінчення останньої або єдиної гри на адресу **zvit.komB@gmail.com** та кожному з суддів ту частину Звіту, що стосується його персонально, на його електронну адресу.

При порушенні строку відправки «Звіту комісара по роботі суддів» - комісар сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі – 300 (триста) гривень.

67.7.8. Якщо під час гри було призначено фол з дискваліфікацією, у разі будь-якого інциденту, неспортивної поведінки, акту насильства, агресивної поведінки гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, глядачів, старший суддя

(за необхідності, декілька суддів) повинен додатково скласти про це письмовий рапорт, і направити рапорт до Департаменту таким чином, щоб рапорт надійшов до адресата до 12:00 години наступного дня.

Рапорт повинен містити інформацію про:

- інцидент, що стався до, під час або після матчу;
- час, коли відбувся інцидент,
- детальний опис інциденту,
- особу або осіб, що відповідальні за виникнення інциденту та ін..

При порушенні строку відправки рапорту, недостовірної інформації або приховування порушень – комісар, старший суддя, суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги – 300 (триста) гривень.

67.7.9. Протягом 48 годин після закінчення гри комісар/старший суддя зобов'язаний відправити рекомендованим листом або експрес-поштою (конверт форматом А4) до Департаменту такі документи:

- перший екземпляр офіційного протоколу гри,
- офіційний статистичний звіт гри,
- рапорт (оригінал, якщо є),
- інші документи, якщо є.

При порушенні терміну відправки рапорту та/або документів комісар/старший суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги – 300 (триста) гривень.

67.8. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, винного переводять на суддівство в нижчий дивізіон терміном до одного місяця або відсторонюють від суддівства до кінця сезону.

67.9. Більш детально обов'язки комісара і старшого судді викладено в службовій інструкції.

Стаття 68. Спостерігач суддівства

68.1. За умов функціонування системи відеоперегляду IRS Комісія ФБУ з призначення суддів призначає на гру спостерігача суддівства.

Спостерігач суддівства - це особа, яка призначена для перегляду та аналізу суддівства ігор Змагань.

68.2. Обов'язки спостерігача суддівства:

68.2.1. Спостерігач суддівства повинен переглядати гру онлайн, потім переглядати відеозапис цієї гри, робити аналіз суддівства, після кожної гри надавати оцінку роботи та рекомендації для кожного судді.

68.2.2. Спостерігач протягом 72 годин після закінчення гри повинен надати свій письмовий «Звіт спостерігача про суддівство» (аналіз, оцінка роботи, рекомендації суддям, порушення та невідповідності до чинних Правил проведення, якщо вони мале місце) на електронні адреси:

а) Департаменту **zvit.observer@gmail.com та lora_fbu@ukr.net** ;

б) Кожному судді окремо ту частину «Звіту спостерігача про суддівство», що стосується судді персонально, на його електронну адресу;

в) Керівникам обох Клубів - учасників цієї гри - «Висновки спостерігача щодо роботи суддів».

68.3. Протягом сезону спостерігач суддівства призначатиметься як для онлайн перегляду гри, так і для перегляду гри з відрядженням.

68.4. Більш детально обов'язки спостерігача суддівства викладено в службовій інструкції.

68.5. На спостерігача суддівства можуть бути накладені такі санкції:

68.5.1. Незазначення помилки судді, яка вплинула на результат гри -

Спостерігач суддівства сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 600 (шістсот) гривень.

68.5.2. Двічі або більше незазначення явних моментів або зазначення надуманих ситуацій в будь-якому вигляді -

Спостерігач суддівства сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень.

68.5.3. Необгрунтоване завищення або заниження оцінки роботи судді –

Спостерігач суддівства сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень.

68.5.4. При порушенні терміну відправки «Звіту спостерігача про суддівство» -

Спостерігач суддівства сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

68.5.5. У разі повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, винного відсторонюють від суддівства від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 69. Обов'язки делегата ФБУ

69.1. Делегат є офіційним представником ФБУ під час гри та здійснює контроль над дотриманням чинних Правил проведення всіма учасниками змагань.

69.2. В обов'язковому порядку на останню гру змагань (останню гру серії плей-оф, гра за призові місця) призначається делегат ФБУ. У разі подання протесту на результат останньої гри делегат ФБУ приймає оперативне остаточне рішення. Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись із суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

69.3. Делегат ФБУ не повинен сидіти за секретарським столом під час гри. Клуб повинен надати делегату ФБУ таке місце в ігровому залі, з якого йому було б зручно спостерігати за грою в цілому.

69.4. Протягом 48 годин після закінчення останньої або єдиної гри делегат ФБУ зобов'язаний надіслати «Звіт делегата ФБУ» на електронну адресу Департаменту.

Стаття 70. Обов'язки судді за секретарським столом

70.1. Під час кожної гри судді за секретарським столом (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу

кидка), а також суддя-інформатор і три статистика є членами секретарської бригади, що призначена на матч місцевою суддівською колегією. Секретар офіційного протоколу є керівником секретарської бригади поточної гри.

70.2. Суддя за секретарським столом може залишати своє робоче місце до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу комісара, за відсутності комісара – старшого судді матчу.

Суддя за секретарським столом повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи:

- Під час роботи на міжнародних змаганнях - не пізніше, ніж за 75 (сімдесят п'ять) хвилин до початку гри;
- Під час усіх офіційних змагань України - не пізніше, ніж за 45 (сорок п'ять) хвилин до початку гри.

У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

70.3. У разі неякісного виконання суддею за секретарським столом своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, що відзначено у звіті комісара або старшого судді гри, -

суддя за секретарським столом гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, Молодіжної ліги 100 (сто) гривень.

70.4. У разі, якщо суддя за секретарським столом допустився грубої помилки, яка може призвести або призвела до протесту на результат гри, -

Суддя за секретарським столом гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

70.5. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням чинних Правил проведення (стаття 12).

У разі відсутності реєстрації гравця або тренера в програмі ФБУ до початку гри, можливо редагувати/додавати автоматичний склад в програму ФБУ тільки з письмового дозволу Департаменту та/або технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику (адміністратора відповідної ліги). Дії секретаря офіційного протоколу у цьому випадку повинні бути узгоджені з оператором статистики.

Якщо секретар офіційного протоколу допустився порушення при допуску до участі в грі, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: на грі команд Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної ліги – 400 (чотириста) гривень.

70.6. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням статті 12 чинних Правил проведення (участь в грі гравців з посвідченням категорії «Б»).

У разі, якщо виявлено порушення кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, - секретар офіційного протоколу гри сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 1 000 (однієї тисячі) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, а в особливо тяжких випадках (за умисні дії) – його дискваліфікують довічно.

70.7. На секретаря офіційного протоколу гри покладено контроль за використанням медіа тайм-ауту.

Якщо секретар офіційного протоколу гри допустився порушення, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.

70.8. Секретар офіційного (електронного) протоколу в обов'язковому порядку відразу після закінчення гри повинен відправити закритий протокол у форматі PDF (без підписів) на адресу **fbu.scoresheet@gmail.com**

У разі виявлення помилки старшим суддею, виправлений протокол також повинно бути відправлено.

У разі порушення секретар офіційного (електронного) протоколу гри сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

70.9. У разі кожного повторного порушення протягом сезону суму обов'язкового грошового внеску подвоюють, та винного може бути відсторонено від суддівства до кінця сезону.

Стаття 71. Обов'язки статистика

71.1. Група статистиків (3 особи) для роботи зі статистичною програмою ФБУ входить до складу секретарської бригади, що призначена на гру місцевою суддівською колегією, і виконує роботу з введення подій гри в спеціалізовану комп'ютерну програму, яку затверджено ФБУ на початку сезону.

71.2. Статистик може залишати своє робоче місце до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу комісара, за відсутності комісара – старшого судді матчу. Залишати своє робоче місце одночасно всією групою статистиків заборонено.

Статистик повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи (перевірити оновлення статистичної програми, Інтернет-з'єднання, роботу та підключення принтеру):

- Під час роботи на міжнародних змаганнях - не пізніше, ніж за 75 (сімдесят п'ять) хвилин до початку гри;
- Під час усіх інших офіційних змагань України - не пізніше, ніж за 45 (сорок п'ять) хвилин до початку гри.

У разі порушення винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

71.3. Під час сезону бригада статистиків має виконувати усі рекомендації та вимоги, що затверджені ФБУ щодо роботи з програмою (Game Status, Score Confirm, Delay тощо).

71.4. Оператор статистики може редагувати/додавати до початку гри автоматичний склад гравців та тренерів команд, який є у програмі ФБУ, тільки з письмового дозволу Департаменту та/або технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику (адміністратора відповідної ліги). Дії оператора статистики у цьому випадку повинні бути узгоджені з секретарем офіційного протоколу гри.

У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

71.5. Статистик повинен:

71.5.1. За 40 хвилин до початку гри встановити з'єднання з сервером статистики ФБУ. Ведення статистики ігор усіх офіційних змагань (ліг) є обов'язковою умовою. Надання самостійно свого альтернативного Інтернет з'єднання у разі виникнення проблеми під час гри (мобільний Інтернет) та усунення проблем з передачею даних є відповідальністю статистиків.

У разі не запуску гри та ведення її не онлайн (будь-яка причина) - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 700

(гривень), Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

71.5.2. Бути на постійному зв'язку увесь час (Skype, Viber, Telegram, тощо) з технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику. Поінформувати адміністратора відповідної ліги про процес підключення до початку гри, сумісний контроль під час, та фіналізування з імпортом після закінчення гри.

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги) 300 (триста) гривень, Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

71.5.3. Після закінчення кожної чверті та після гри звіряти рахунок, дані про отримані очки, фоли з табло та офіційним протоколом.

За підтвердження неправильного рахунку після завершення чверті/гри або виправлення рахунку попередніх періодів в кінці гри – обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 700 (гривень), Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

71.5.4. Віддавати протокол статистики представникам команд, що грають (або допоміжному персоналу клубу), після кожної чверті гри.

У разі порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

71.5.5. Група статистиків повинна повідомити комісару та/або старшому судді: а) за першої можливості, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений, якщо помітив помилку у грі, пов'язану з рахунком, ігровим часом, кількістю командних та персональних фолів, б) негайно – за участю гравця, в т.ч. відповідно до статті 12 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б").

У разі порушення - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 800 (вісімсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 600 (шістсот) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги) 400 (чотириста) гривень, Молодіжної ліги 300 (триста) гривень.

71.5.6. Після закінчення гри перевірити наявність підсумкової статистики на сайті.

У разі неякісного виконання групою статистиків своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, грубих помилок в статистичному звіті, перевищення ліміту помилок, що відзначено у звіті технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику, або недоліків, які відзначено у звіті комісара, старшого судді, - група статистиків сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 900 (дев'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 700 (гривень), Дивізіону «В» (Першої ліги) 500 (п'ятсот) гривень, Молодіжної ліги 400 (чотириста) гривень.

71.5.7. Після кожної гри експорт даних про гру на сайт ФБУ (з правильним рахунком, кількістю зіграних хвилин гравцями, наявністю інформації щодо суддів/комісара без помилок, кількістю глядачів) – виконує оператор статистики самостійно на робочому місці.

Також до відповідальності оператора статистики належить відправка відповідних трьох файлів після завершення гри (підсумковий pdf, хід гри, експортований файл) на робочу пошту **fbu.stats@gmail.com**

За відсутність або неправильність вищезазначених даних - оператор статистики сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги 200 (двісті) гривень.

71.6. У разі кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюють, крім того, винного або групу статистиків може бути відсторонено від суддівства на термін від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 72. Оцінка суддівства

72.1. Роботу суддів на кожному матчі аналізує та оцінює Технічна комісія ФБУ, комісар або спостерігач суддівства.

72.2. Технічна комісія ФБУ переглядає відеозаписи ігор, аналізує роботу суддів, комісарів, спостерігачів, суддів за секретарським столом, в т.ч. судді-інформатора, та, у разі необхідності, звертається до Директорату для прийняття рішення щодо застосування відповідних санкцій до суддів, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, статистика, судді-інформатора.

72.3. Аналіз роботи суддівської бригади проводиться диференційовано стосовно кожного арбітра.

Стаття 73. Санкції за дії, що вчинено суддею, комісаром, суддею за секретарським столом, статистиком

73.1. За рішенням Департаменту, Директорату на суддю, комісара, суддю за секретарським столом, суддю-інформатора, статистика можуть бути накладені санкції згідно положень Дисциплінарного кодексу ФБУ за вчинення таких дій:

73.1.1. У разі будь-якої прояви неповаги, нетактовності, порушення норм етики до будь-якої особи, що присутня на грі (до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.);

73.1.2. У разі агресії, погрози, насильства щодо будь-якої особи, що присутня на грі (до гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.);

73.1.3. У разі навмисного внесення позначок, зміни, маніпуляції протоколом гри таким чином, що запис не відповідає тому, що відбувалося на майданчику, навмисне занесення невірних даних, неточність і помилковість інформації;

73.1.4. У разі неякісного суддівства, що встановлено Технічною комісією та Експертною комісією ФБУ (під час гри суддею допущено велику кількість помилок (шість та більше), або одну чи декілька грубих помилок, які могли вплинути на результат гри, або суддею втрачено контроль над грою, що призвело до інциденту, або суддею пропущене порушення правил гравцем/тренером, що тягне за собою дискваліфікацію гравця/тренера);

73.1.5. У разі, коли, за рішенням Технічної комісії та Експертної комісії ФБУ, суддя допустився помилки або помилок, що вплинули на результат гри, -

73.1.6. У разі упередженого суддівства матчу, що доведено, у тому числі за допомогою відеозапису.

73.2. У разі перевищення суддею, комісаром, суддею за секретарським столом, суддею-інформатором, статистиком своїх повноважень при проведенні гри – винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара 500 (п'ятсот) гривень, для судді за секретарським столом, статистика, судді-інформатора 300 (триста) гривень.

73.3. Суддя, комісар, спостерігач суддівства, суддя за секретарським столом, суддя-інформатор, статистик, якого під час сезону було відсторонено від суддівства (однім рішенням Департаменту або Директорату) на термін більше ніж місяць, не призначається на ігри плей-оф 1/4, 1/2, за призові місця в дивізіоні, відповідному ліцензії судді, а також в дивізіоні, за підсумками гри якого суддя був відсторонений (якщо зазначені дивізіони різні).

73.4. У разі повторного порушення протягом сезону покарання подвоюють, крім того, винного може бути відсторонено від суддівства на термін від двох до чотирьох місяців з продовженням терміну відсторонення, що його визначено Директоратом, у наступному сезоні.

73.5. Процедура накладення санкцій

До розгляду справ про порушення, які вчинено суддею, комісаром, спостерігачем суддівства, суддею за секретарським столом, суддею-інформатором, статистиком, за які на них може бути накладено санкції, до засідання Директорату може бути залучено винного та представника ЕК і ТК ФБУ.

Крім того, санкції можуть бути застосовані Директоратом за пропозицією Технічної комісії ФБУ або Експертної комісії ФБУ. В такому випадку Технічна комісія або Експертна комісія ФБУ має надати обґрунтування щодо застосування відповідних санкцій.

73.6. Порядок застосування санкцій

73.6.1. Санкції стосовно судді, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика застосовують у рамках термінів проведення поточного Чемпіонату та їх продовжують у наступному Чемпіонаті у разі, якщо тривалість санкції перевищує термін закінчення поточного Чемпіонату.

73.6.2. Санкції, що накладено Департаментом і Директоратом на суддю, комісара, спостерігача суддівства, суддю за секретарським столом, суддю-інформатора, статистика, мають силу стосовно всіх офіційних змагань, що проводить ФБУ.

73.7. Оскарження санкцій

Санкції, що накладено Департаментом і Директоратом, набувають чинності негайно та їх може бути оскаржено у встановленому цими Правилами порядку.

В разі винесення Департаментом або Директоратом рішення про покарання судді, комісара, спостерігача суддівства, судді за секретарським столом, судді-інформатора, статистика, рішення підлягає виконанню негайно, без огляду на апеляцію, що може бути подана порушником до Виконавчого комітету ФБУ.